DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 85. SZÁM. Debrecen, 1939 április 15 szombat ÁRA: 12 FILLÉR.

Magunk lábán!

Gróf Csáky István külügyminiszter, mint tegnapi számunkban részletesen beszámoltunk arról, alaposan és minden részletében megokolta, miért léptünk ki a Népszövetségből. Ez a külügyminiszteri expose feltárta mindazt a hibát és mondhatni krónikus betegséget, melyben a Népszövetség leledzik. Számonkérte a magyar külügyminiszter mindazt a nemtörődömséget, hanyagságot és taktikázást, melyet a genfi intézmény magyar ügyekben tanusitott.

Régen nyilvánvalóvá vált már, hogy a Nemzetek Szövetsége nem a nemzetek szövetsége, hanem a világháboruban „győző" államok társulása arra, hogy a statusquót védelmezzék és megvédjék saját érdekeiket. A magyar néphumor „sóhivatalnak" nevezte el ezt a genfi intézményt, amely fogalom nálunk a hiába beadott és elintézetlen panaszok és akták gyüjtőhelye. Természetesen a magyar külügyek vezetője komoly és elmélyült hangu expozéjában nem használhat ilyen kifejezéseket, de mégis ez a népies elnevezés jut eszünkbe, mikor olvassuk Csáky gróf számszerü megállapitásait arról, hogy a Népszövetséghez benyujtott 881 petició közül 392-t már maga a titkárság elutasitott, az elfogadott 489 petició közül pedig mindössze 6 került a tanács elé. Hát valóban megérdemli a nemzetközi sóhivatal elnevezést a Népszövetség.

De a panaszok és peticiók negligálásától eltekintve főleg azért vált lehetetlenné Magyarország bentmaradása a Népszövetségben, mert mindjobban kiütközött az intézmény keretében a békeszerződések által teremtett helyzet erőszakos megmerevitésére való törekvés és szándék. Világosan rámutatott erre Csáky külügyminiszter és valóban az egész magyar közvélemény ugy látja, hogy ezekután nem volt értelme, hogy bentmaradjunk a Népszövetségben és asszisztáljunk olyan céloknak, melyek nem egy sikon haladnak a magyar külpolitika elgondolásaival.

Az idők és az események ugyis csendes halódásra itélik a Népszövetséget, mely nem tud megfelelni feladatának és kötelezettségének. Lehet, hogy a „nagybeteget" még egyszer megpróbálják életre galvanizálni. A külügyminiszter kifejezést is ad annak a feltevésnek, hogy a Népszövetség egyes szerveit, mint hidat uj politikai törekvések szolgálatába akarnák egyesek állitani. Ilyen körülmények között pedig a legelemibb előrelátás megkivánja, hogy igyekezzünk minden oldalon cselekvési szabadságunkat biztositani.

Agilis és koncepciózus külügyminiszterünk hangsulyozta, hogy **a magunk lábán akarunk járni.** A magyar közvéleményt egységesen tudhatja etekintetben maga mögött. Igen, legfontosabb, hogy minden kérdésben a magunk lábán álljunk, a legsajátosabb és legszentebb nemzeti érdekeinket tekintsük. Ez lehet a jövő utja!

A garancia Romániáért — meglepetésként hatott

Göring római megbeszéléseinek nagy jelentőséget tulajdonitanak — Roosevelt békebeszédet mondott

Az olasz király elfogadta az albán koronát

Róma, április 14. A pénteken délelőtt *Mussolini* elnöklete alatt összeült minisztertanács, amelyen valamennyi miniszter résztvett, a fasiszta nagytanács elhatározása alapján a következő törvénytervezetet fogadta el:

Olaszország királya elfogadván az albán koronát, maga és utódai számára felveszi az Olaszország és Albánia királya, Etiópia császára címet. Olaszország és Albánia királyát, Etiópia császárát Albániában főhelytartó fogja képviselni, aki Tiranában székel.

Róma, április 14. A fasciók és korporációk kamarája szombat délután 16 órára összehivott ülése rendkivül fényes külsőségek között fog lezajlani. Résztvesz az ülésen az albán küldöttség, amely az albán koronát jött felajánlani az olasz uralkodónak. *Ciano* gróf beszédében ismertetni fogja az utóbbi napok eseményeit, ezt követően az albán küldöttség jelenlétében a szenátus elé terjesztik a minisztertanács által elfogadott törvényjavaslatot.

Tirana, április 14. *A nemzetgyűlés határozatának megfelelően az albán miniszterelnök vezetésével küldöttség megy Rómába, hogy Olaszország királyának és Etiópia császárának az albán koronát felajánlja.*

Göring és Mussolini megbeszélése

Göring Mussolini különleges üzenetét viszi Hitlernek.

London, április 14. Göring tábornagy feleségével pénteken reggel 8 óra 15 perckor Syrakuzából jövet **Nppolyba érkezett.**

A Daily Mail római jelentése szerint Göring tábornagy és Mussolini miniszterelnök küszöbönálló római megbeszélésének főtárgya a tengelypolitika megszilárditása és az együttmüködés jövője lesz, különös tekintettel az Albánia megszállása által teremtett nemzetközi helyzetre.

Mussolini közölni fogja Göringgel az olasz és albán perszonál unió eredményeként hozott intézkedéseket és **Göring utján különleges üzenetet küld Hitlernek.**

Páris, április 14. (Stefani.) A déli lapok nagy fontosságot tulajdonitanak **Göring és Mussolini találkozásának és hangsulyozzák, hogy a két államférfi megbeszélései, amelyek döntőek lehetnek Európa sorsát illetően, bizonyára nem lesznek következmények nélkül.**

Göring ünnepélyes fogadtatása Rómában

Mussolini az olasz kormány tagjai élén fogadta a pályaudvaron.

Róma, április 14. Göring vezértábornagy péntek este 8 órakor Nápolyból különvonaton Rómába érkezett ,ahol rendkivüli szivélyességgel fogadták. A pályaudvart feldiszitették a német és olasz zászlók százaival. Feldiszitették a pályaudvarhoz vezető utvonalakat is. A pályaudvar előtti téren felvonultak a római helyőrség különitményei. A pályaudvar környékét **tizezrekre menő tömeg lepte el. A fogadáson a pályaudvaron megjelent a Duce vezetésével az olasz kormány valamennyi tagja, ott voltak Badoglio, de Bono és Balbo tábornagyok, az olasz hadsereg vezetőségének és az olasz vezérkarnak minden magasabb tisztje** és a fasiszta kormányzat valamennyi számottevő egyénisége. Megjelent a pályaudvaron Mackensen német követ és báró Villani Frigyes quirinali magyar követ.



Mussolini a megérkezés pillanatában elébe sietett Göringnek, aki vezértábornagyi diszegyenruhát viselt. Meleg kézszoritással üdvözölte a vezértábornagyot s a legszivélyesebben üdvözölte Göring feleségét. A Duce és Göring ezután a német és olasz himnusz hangjai mellett ellépett a felvonult repülőtiszti különitmény sorfala előtt.

Göring a Duce társaságában azután elhagyta a pályaudvar épületét és a pályaudvar előtti téren ismét ellépett a kivonult katonaság sorfala előtt. A zenekar ismét eljátszotta a német és olasz himnuszt. A vezértábornagy ezután Ciano gróf társaságában gépkocsiba szállt s a Villa Madameba hajtatott, ahol római tartózkodása alatt lakik. Az utvonalon felsorakozott tömeg **lelkesen éltette Göringet.**

Mit mondott Roosevelt

Washington, április 14. A pánamerikai szövetség tanácsának washingtoni értekezletén **Roosevelt** elnök beszédet mondott, melyben foglalkozott a nemzetközi helyzettel.

„Mi védi az amerikai szárazföldet azoktól a tragikus bonyodalmaktól, amelyek ma az uj világot régi harcok uj küzdőterévé teszik?" — kérdezte az elnök. — A választ könnyü megadni, — folytatta. — Midőn Amerika felszabadult, megszületett a nemzetek közösségének uj és hatalmas eszménye. **Ez a pánamerikai csoport,** amely nyilt értekezleten, nyilt megegyezések utján müködik. Tanácskozásainkat nem háborus, hanem béekakaratunk folyományaként tartjuk. Olyan értekezletekre, mint amilyeneket mi öt évenként tartunk, más világrészekben csak hosszu háboruk után kerül sor, amikor a végkimerülés, vagy a vereség végre összehozza a kormányokat, hogy elpusztitott államaikat romjaikból felépitsék. **Tudjuk, hogy az eljövendő nemzedék le**

— **Az urológiai megbetegedések kezelésében** reggel éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz gyakran fontos segédeszköz, mert a gyomorbélcsatornát könnyen és mégis alaposan kitisztítja s az anyagcserét és az emésztést lényegesen elősegíti. Kérdezze meg orvosát.

Fogja szükiteni az uj világot az óvilágtól elválasztó óceánt. Eljárásaink és cselekedeteink elválaszthatatlanul összefonódtak az óvilág életével. A világ gazdasági szervezete mind jobban egyetlen egység módjára müködik, amelynek megzavarása egyik helyen, szükségképpen megzavarja a gazdasági életet máshol is. **A jövendő nemzedék feladata lesz oly módszereket találni, amelyek segitségével az ujvilág az óvilággal együtt élhet közös életet.**

Nekünk is érdekeink vannak a világ ügyeiben és békeakaratunk ép poly erős lehet, mint kölcsönös védelmi akaratunk. **Ez a békeakarat hallatni fogja hangját** a világügyek rendezésének meghatározása körül. Ez az élő üzenet, amelyet **az ujvilág az óvilágnak küldhet.**

Utolsó pillanatban erős francia nyomásra adott kezességet Romániának Chamberlain

London, április 14. *Chamberlain* miniszterelnök alsóházi beszédének egyetlen meglepetése *a Romániának adott egyoldalú angol kezesség volt, amelyet Londonban senki sem várt* s amelyet a sajtó mai leleplezései szerint csak a tegnapi rendkivüli minisztertanács határozott el *az utolsó pillanatban gyakorolt erős francia nyomás következtében. Daladier* francia miniszterelnök tegnap reggel távbeszélőn utasította *Corbin* londoni francia nagykövetet, közölje azonnal az angol kormánnyal, hogy *a legsürgősebb szükség parancsolóan követeli, hogy Románia haladéktalanul angol-francia szavatosságot kapjon.*

A nagykövet délelőtt 9 óra 30 perekor adta át Daladier üzenetét. Mindaddig az angol miniszterek úgy vélték, hogy elsősorban a közvetlenül érdekelt keleteurópai államoknak kell egymással kölcsönös segélyegyezményt kötniök. Franciaország a *Times* diplomáciai levelezője szerint azért találta az ügyet oly égetően sürgősnek, mert *Gafencu román külügyminiszter vasárnap Berlinbe utazik.* A tegnapi kormánynyilatkozat következtében Gafencu Berlinből nyugat felé folytatja útját és április 24-én háromnapos tartózkodásra Londonba érkezik, ahol lord Halifax külügyminiszterrel az angol kezességről és a Törökországgal folytatandó megbeszélésekről tanácskozik majd.

Az uj angol kezesség folyományaként megbeszélések indulnak Törökországgal a Dardanellák megnyitásáról, a Romániának esetleg küldendő segély előtt.

Jóllehet az angol sajtó régi hagyományainak megfelelően ezúttal is az osztatlan nemzeti egység szemszögéből ítéli meg a válságos pillanatokban hozott fontos külpolitikai kormánydöntéseket, egyes lapok mindazonáltal fejesóválással fogadják a Romániának nyujtott váratlan egyoldalú kezességet.

A *Daily Express* vezéreikke írja: A Romániának adott kezességnél nemcsak német és olasz törekvésekkel kell számolni. Például Magyarországnak is követelései vannak Románia ellen, amely a legutóbbi világháborúban véletlenül a győztesek oldalán állott és ezen az alapon megkapta Erdélyt, amely magyar volt. Erdélyben mintegy kétmillió magyar él.

A lap egy másik hosszú cikkében némi keserűséggel állapitja meg, hogy a vérbosszúktól tépett Balkán most megkapta az angol szavatosságot. Felemliti a cikk, hogy Románia jelentékeny magyar területeket kapott a világháború után.

A *Daily Mail* vezéreikke írja: Az angol szigetvilág akarva, akaratlanul *európai ösvényekbe sodródott.* Romániát még a magyar és bolgár békemódositási törekvések árnyékolják be. Miután a Görögországnak és Romániának adott kezesség nem viszonos, ha Angliát támadás érné, ezek az országok egyetlen katonát sem küldenek segitségére. Ugylátszik, még a Balkán-szövetség sem áll többé teljesen kölcsönösségi alapon és a Balkán-szövetség államai egyáltalán nem siettek az Albánia elbukása után fenyegetett Jugoszláviának biztositékot nyujtani.

A *Times* vezéreikke nyomatékosan figyelmezteti a Balkán-államokat, hogy az együttes biztonságnak és általában minden együttműködésnek az alapja az önsegély.

A radikális *News Chronicle* szerint a jelenlegi egyezmény viszonosság nélkül és Szovjet-Oroszország részvétele nélkül nem nyújt együttes biztonságot.

Jugoszlávia álláspontja

Belgrád, április 14. Belgrádi politikai körökben megállapitják, hogy Chamberlain alsóházi fejtegetései nem hoztak olyan új szempontokat, amelyek Jugoszláviát eltántoríthatnák a függetlenségen és a tengelyhatalmakkal való barátságon alapuló eredményes politikájától. A Jugoszláviának állitólagos veszélyeztetéséről rendszeresen terjesztett híresztelésekkel szemben Belgrádban megjegyzik, hogy a nyugati demokráciák Belgrád iránti hirtelen gondoskodása nagyon is átlátszó. *Jugoszlávia elég erős ahhoz, hogy maga megóvja érdekeit.* Ezeket azonban pillanatnyilag semilyen irányból sem látja fenyegetve.

Orvosok ezrei ajánlják a Togal-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és izületi fájdalmaknál, valamint meghülléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kisérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatásu Togal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszertban. P 1.60.

London, április 14. Mint a Press Assotiation jelenti, **Gafencu román külügyminiszter berlini látogatása alkalmával ellátogat Brüsszelbe is.** Állitólag értésére adták, hogy **szivesen látnák Londonban, ha az lenne az óhaja, hogy ezután Angliába is elmegy. Formális meghivást nem tettek.**

Tirana, április 14. A **repülőgépen érkezett gránátosok csoportja ma elfoglalta Peckopa helységet. A lakosság mindenütt lelkesedéssel fogadta a bevonuló katonákat.**

Csáky expozéjának küiföldi visszhangja

London, április 14. Valamennyi nagy angol lap ma rokonszenvvel emlékezik meg gróf *Csáky István* esütörtöki expozéjával kapcsolatban a magyar külügyminiszter beszédében megnyilvánult békeszeretetről és a miniszter céltudatos, de amellett óvatos és nagyvonalú politikájáról, amelynek segitségével nemzete számára a nehéz európai helyzetben nyugalmat és biztonságot akar teremteni.

A *Daily Mail* »Magyarország egyezményt ajánl Romániának« cim alatt ismerteti nagyon meleg hangon a magyar külügyminiszter beszédét és különösen kieméli azt a részt, hogy *Magyarország még mindig hajlandó Romániával tárgyalásokat folytatni kisebbségi egyezményről.*

A *Daily Express* vezéreikkben foglalkozik Magyarországgal és a következőket irja:

— *Magyarországnak jogos követelései vannak Romániával szemben.* Miután Románia a világháborúban a győztesek oldalára állott, *megkapta Erdélyt, amely magyar volt és ahol kétmillió magyar lakik. Vajjon a Romániának adott angol garancia arra az esetre is vonatkozik, ha Magyarország vissza akarná szerezni Erdélyt?* A garancia általános fogalmazású — állapitja meg a lap —, de az angol közvélemény szemében nyilvánvaló, hogy az előbb emlitett eset erkölcsi szempontból döntően különböznék olyan esettől, amelyben más hatalom támadná meg Romániát.

Berlin, április 14. Gróf *Csáky István* külügyminiszter expozéját, amelyet csütörtökön a magyar parlament két Házának külügyi bizottságában elmondott, a német sajtó vezető helyen közli és vezércikkekben méltatja.

A német nemzeti szocialista párt hivatalos lapja, a *Völkischer Beobachter* többek között a következőket irja:

— *A legszivélyesebben üdvözöltük Magyarország elhatározását, hogy otthagyja a genfi ligát. Ugyanolyan szivélyességgel üdvözöljük most a magyar külügyminiszter beszédét, amely bizonyitéka arra, hogy a fiatal, épiteni akaró népek arcvonala erősödőben van.* Helyesléssel csatlakozunk gróf Csáky felszólításához, hogy bizonyos államok gondolják meg, vajjon a genfi ligával való politikai együttmüködés nem jelent-e egyben politikai állásfoglalást is.

A külügyminiszteriumhoz közelálló *Börsenzeitung* kijelenti, hogy az az indokolás, amellyel gróf Csáky Magyarországnak a Népszövetségből történt kilépését megindokolta, újból megrendítő módon rámutatott azokra a borzalmas módszerekre, amelyekkel a világháború győztes hatalmai a genfi bürokrácia segitségével a megkinzott népek jogos igényeit megfojtották. *Magyarország az utolsó cseppig kiürítette a keserűségnek ezt a poharát.* Gróf Csáky beszédének a magyar-román kapcsolatokra vonatkozó érvelési szintén megérdemlik, hogy a német közvélemény teljes figyelmét szentelje azoknak.

Páris, április 14. Párisban nagy fontosságot tulajdonitanak gróf Csáky István külügyminiszter csütörtöki beszédének. A sajtó nagy része vezető helyen megállapitja, hogy *Magyarország hajlandó tiszteletben tartani Románia határait, viszont azonban magyar részről kölcsönös kisebbségi szerződés megkötésére szólitják fel Romániát.* Valamennyi lap kiemeli a magyar külügyminiszternek a magyar-román kapcsolatok tárgyában elmondott szavait.

A német flotta spanyol vizeken tartja tavaszi hadgyakorlatát

London, április 14. **A német flotta tavaszi hadgyakorlatait a spanyol partok mentén fogja végrehajtani. A német birodalmi kormány erről az elhatározásáról hivatalosan értesitette az angol és a francia kormányt. A flottagyakorlatok április 18-án kezdődnek és azokon a német flotta következő egységei vesznek részt: a Deutschland páncélhajó kategóriájához tartozó három csatahajó, három cirkálóhajó, megfelelő számu torpedórombolóval és segélyhajóval és egy sorhajó.**

A német flottagyakorlatok a spanyol partvidék mentén egy hónapig tartanak.

London, április 14. **Gibraltárból ideérkezett jelentések szerint az angol katonai hatóságok Gibraltár északi részében csütörtökön nagyszabásu erődités i munkálatokba kezdtek. Utász-osztagok torlaszokat épitettek. Hangoztatják, hogy elővigyázati intézkedések végrehajtásáról van szó, tekintettel arra, hogy az előző napon La Linea felől nagyobbszabásu csapatmozdulatokat észleltek.**

London, április 14. **A Máltában angol hadihajók személyzetét éjfélkor sürgősen visszarendelték hajóik fedélzetére.**

A Gibraltár északi határán vezető müuton százfőnyi angol müszaki csapat torlaszokat épit óvatossági rendszabályként, tekintettel a La Linea körül folyó csapatmozdulatokra. A gépkocsiknak és autóbuszoknak napnyugta után nem szabad ki-, vagy oda befutni. Az ut La Lineától semleges területen át vezet az angol vonalhoz és kikötőhöz.

London, április 14. **A Reuter irora jelenti Gibraltárból, hogy már e hét végén sorompókat helyeznek el az ugynevezett Admiraliti kikötő bejárata előtt.**

Vigszinház

A legnagyobb MAGYAR film!
Pazar kiállitásu, látványos, izgalmas artistatörténet:

A varieté csillagai

Vidám, megható, érdekes!

Főszereplők: Bordy Bella - Jávor - Páger - Mály Gerő — Szeleczky Zita — Simor E. — Vaszary Piri — Makláry — Németh Romola - Pethes

Bemutató ma!

Bukarestben nem nagyon bíznak az angol és francia garancia értékében

Róma, április 14. A *Messaggero* bukaresti jelentése szerint román politikai körökben nem nagy örömmel fogadták Anglia garanciáját. Ezekben a körökben azt állítják, hogy Románia egyáltalán nem kérte Anglia és Franciaország garanciáját. *Azt sem titkolják Bukarestben, hogy az angol és francia garancia értékében nem nagyon bíznak, mert Bukarest túlságosan messze esik a két védő hatalomtól.*

Éles olasz hangok Anglia politikája ellen

Miért és hogyan vállalhat garanciát Anglia Romániáért.

Róma, április 14. A *Lavoro Fasiszta* óriási betűs címekben jelenti:

A kapitalista-kommunista szövetkezés bűn egész Európa ellen. A franciák és angolok erőfeszítése, amellyel fel akarják támasztani az erőszakos versaillesi rendszert, meg fog törni az igazság szerinti békét követelő erőkön.

A lap londoni tudósítója szerint a Romániának ígért támogatás még a kormányhoz közelálló angol lapokat is meglepte. *Egyöntetű vélemény szerint Páris közbelépésének tulajdonítható a Romániának nyujtott biztosíték. Az angol közvélemény, amely aggodalomteljesen kérdi, mit jelent az, hogy az angol kormány támogatást ígért Romániának, amelynek sem Németországgal, sem Olaszországgal nincsenek közös határai s amellyel szemben sem Berlinnek, sem Rómának nincsenek területi követelései? Vajjon annyit jelent-e ez — kérdi ma mindenki Londonban —, hogy mi angolok kénytelenek vagyunk háborút viselni Magyarország és Bulgária ellen, ha ezek fegyveresen akarják megoldani Romániával szemben fennálló kérdéseiket? De hogyan is tudunk eleget tenni ennek az igéretünknek, ha még az sem biztos, hogy az angol hajók át tudnak-e jutni a Dardanellákon.*

A *Tribuna* szerint az angol garanciarendszer veszélyes gépezet, amely egész Európát a háború felé taszitja.

Anglia és Franciaország szövetkeznek a szovjettel?

Fordulópontról beszélnek Párisban.

Páris, április 14. A francia közvélemény úgy véli, hogy *a csütörtöki nap Európa történelmében fontos fordulópontot jelent. A sajtó hosszú cikkekben méltatja Daladier és Chamberlain kijelentésének horderejét.* A baloldalj és szélsőbaloldali sajtó kiemeli, hogy *a nyugati nagyhatalmak most már szoros együttműködésre fognak lépni Szorjet-Oroszországgal. Meglepetést keltett, hogy sem Chamberlain, sem Daladier nyilatkozatában nem volt szó Jugoszláviáról.*

Az *Ordre* nézete szerint Franciaországnak, Angliának és Szovjet-Oroszországnak össze kell fogni a német hegemóniával szemben és akkor Európában a légkör ismét meg fog tisztulni.

Az *Oeuvre* értesülése szerint *London és Moszkva között a közeljövőben, valószínűleg holnap, vagy holnapután tárgyalások fognak megindulni.* A lap Londonból úgy értesül, hogy az angol külpolitikában beállott nagyfontosságú fordulat kihatással lesz Anglia belpolitikájára is. *Churchill* be fog lépni a kormányba és valószínűleg az új fegyverkezési miniszterium vezetését fogják rábizni.

A *Petit Journal* a Szovjet-Oroszországgal való együttműködéssel foglalkozva ezeket írja:

Értesülésünk szerint megegyezés jött létre arra nézve, hogy Szovjet-Oroszország bizonyos pénzügyi kedvezmények fejében hadianyagot, élelmiszert és nyersanyagot fog szállitani a veszélyben forgó Romániának és Lengyelországnak. Állitólag megállapodás jött létre arranézve is, hogy adott esetben angol ellenőröket fognak kiküldeni, akik vigyázni fognak arra, hogy egyetlen szorjet katona se lépjen Románia, vagy Lengyelország területére.

További tanácskozások Londonban

London, március 14. *Chamberlain* miniszterelnök péntek délelőtt egy óra hosszat tanácskozott lord *Halifax* külügyminiszterrel, akivel — a *Press Association* szerint — áttekintette az általános helyzetet és a Görögországnak, Romániának nyujtott angol biztosítékok által az egész világon keltett hatást. Később Chamberlain *Kennedy*, az Egyesült Államok londoni nagykövetének látogatását fogadta.

Lord *Halifax* külügyminiszter a miniszterelnöki palotából a külügyi hivatalba tért vissza. *Délután Majszky londoni szorjet nagykövet látogatott el a külügyi hivatalba, ahol hosszasan tanácskozott lord Halifax külügyminiszterrel.*

A *Press Association* szerint tanácskozás folyik az angol kormány és Törökország között és további haladás várható a közeljövőben a támadás elleni szövetség megszervezése tekintetében.

A Reuter Iroda úgy értesül hivatalos körökből, hogy *mindeddig nem határozták meg Gafencu román külügyminiszter londoni látogatásának napját.*

Geraldine királyné állapota teljesen kielégitő

Berlin, április 14. Mint a Berliner Lokalanzeiger athéni tudósítja jelenti, Larisszában kiadott hivatalos közlés szerint Geraldine volt albán királyné állapota igen jó. A királynét az ottani kórházban ápolják, bécsi orvosa, aki már a szülésnél is segédkezett, állandóan betegágyánál tartózkodik. A királyné kistia szintén jó egészségnek örvend. Teljesen alaptalanok azok a külföldi hirek, amelyek szerint a királyné állapota aggasztó.

Louros görög orvosnanár Larisszából jövet Athénbe érkezett. Kijelentette, hogy Geraldine volt albán királyné állapota teljesen kielégitő.

Feltünő olasz jelentés

„A franciák és angolok meg akarják szállni Tangert és Spanyol-Marokkót."

Róma, április 14. (MTI.) A Giornale d'Italia tangeri jelentése szerint igen sok jelből arra lehet következtetni, hogy a franciák és angolok erőszakkal meg akarják szállni Tangert. A városban igen nagyszámu polgáriruhás francia tiszt tartózkodik. Az egyik tengerészvillában a francia és angol kémszervezet képviselői a napokban hosszu értekezletet tartottak. A szomszédos francia területekről, valamint Gibraltárból hadikészülődéseket jelentenek. A tudósító szerint nem lehetetlen az sem, hogy a franciák és angolok nemcsak Tangert, hanem Spanyol-Marokkót is meg akarják szállni. A baj csak az, hogy csütörtök óta **a nemzeti Szanyolország nagyszámu csapatokat küldött Spanyol-Marokkó területére.**

Összes veszteségünk a Kárpátalján

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyen nyert tájékoztatás szerint a ruszin területek megszállásával kapcsolatban a m. kir. honvédségnek **összesen 72 halott, 164 sebesült 3 eltünt és 2 fő fogoly vesztesége volt.**

Hír szerint április végén feloszlatják a képviselőházat

Az uj választásokra állitólag május 21. és 28. között kerül sor.

Budapest, április 14. Pénteken délelőtt fontos tanácskozások voltak a miniszterelnökségen. Már a kora délelőtti órákban felkereste Teleki Pál gróf miniszterelnököt Kersztes-Fischer Ferenc belügyminiszter és Vay László, a kormányárt elnöke. A tanácskozásba később bevonták Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkárt is. Délelőtt 11 órakor megérkezett a miniszterelnöksegre Darányi Kálmán, a képviselőház elnöke, aki ugyanesak beható tanácskozást folytatott Teleki miniszterelnökkel.

Kormánypárti körökben a miniszterelnök tanácskozásait a képviselőház közeli feloszlatásának tervével és a küszöbön álló uj képviselőválasztással hozzák összefüggésbe. Az erről szóló hirt nagy mértékben alátámasztja, hogy Keresztes-Fischer belügyminiszter és Vay László pártelnök délelőtti tanácskozásaiba **több főispán is bekapcsolódott**, akik a déli órákban érkeztek meg a miniszterelnökségre. A főispánok turnusokban tesznek majd jelentést a vármegyék lakosságának hangulatáról és szociális helyzetéről, amelynek a közeledő képviselőválasztásra való tekintettel tulajdonitanak most fokozott jelentőséget.

Politikai körökben arra számitanak, hogy éppen ez idő tájt, de legkésőbb április 28-án megtörténik a képviselőház feloszlatása, az uj képviselőválasztásra pedig — ugyanesak kormánypárti hirek szerint — **május 21-ike és 28-ika között kerül a sor.**

Ha az erre vonatkozó tervek megvalósulnak, akkor a képviselőház — feloszlatása előtt — már csak a felsőházból visszakerülő zsidótörvényjavaslatot, illetőleg annak felsőházi módositásait tárgyalja le. A Ház bizottságát ugyanesak hétfőn délelőttre összehivták az uj földbirtokpolitikai törvényjavaslat tárgyalására, de általános az a vélemény, hogy ennek a törvényjavaslatnak a tető alá juttatása már csak az uj képviselőház feladata lesz.

Tiszti köpenyek
Eső kabátok
Vihar kabátok
Kocsis köpenyek
nagy választéka a
Benyáls áruház

Budapest, április 14. (MTI). **A kormány tagjai Teleki miniszterelnök elnökletével pénteken délután 5 órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács, amely időszerű kormányzati ügyekkel és folyó ügyekkel foglalkozott, este kilenc órakor ért véget.**

A Független Kisgazdapárt népies formában kiadta programját. A bevezetőben azt hangoztatja, hogy a föld népének utolsó menedéke a kisgazdapárt. Óvja a tömegeket a szélsőségektől, mely diktatúrát jelent. Majd pontonként felsorolja a párt programját, uj földreform, igazságos adórendszer, termelés és értékesítés rendezése, a kartell árdiktatúrájának letörése, népies gazdaságpolitika, béregyeztetések rendszeresítése, falu szociális és kultúrális kérdéseinek megoldása, a párt osztályok feletti magyar társadalom kialakitását kivánja.

Ciano lesz Albánia alkirálya?

A Daily Telegraph római jelentése szerint, ottani politikai körökben valószinünek tartják, hogy **Albánia alkirályává Ciano gróf külügyminisztert fogják kinevezni.** Ebben az esetben Ciano utódja a külügyminiszteri székben **Grandi** londoni nagykövet lesz.

Az Apollóban

MA másodszor
JÁVOR PÁL és RÓZSAHEGYI KÁLMÁN nagy sikere:

A BOR

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
HIRADÓ!

Hungária filmszinház

filmszinház.
Uj telefonszám: 24-71.
Ma is
CLAUDETTE COLBERT
csodálatos filmje:

ZAZA

Partnere Herbert Marshall.
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
HIRADÓ!

Óriási tüzvész pusztított a Vedres-düllőben

Épületeket, hatalmas boglyákat borított lángba a szél. — Debrecenből hordták ki a vizet a tizenhárom kilométerre fekvő tanyára az oltáshoz. A második fordulónál defekt állt be. — Tizenegy órai megfeszített munka után éjfélkor tértek vissza Debrecenbe a tűzoltók.

Nagy tűz pusztított pénteken a Debrecentől tizenhárom kilométerre levő Vedres dülő 50. szám alatt, ahol

kigyúlladt Lakatos Mihály gazdálkodó tanyája.

Délután 1 óra 10 perckor jelentették telefonon a tűzesetet Debrecenbe. — Azonnal két autó száguldott ki a helyszínre, **Roncsik Jenő** főparancsnok és **Biró Áron** felügyelő vezetésével az őrséggel.

Amikor a tűzoltók kiérkeztek a tanya lángokban állott. A déli szél következtében a tűz robamosan terjedt tovább, egyik épületről a másikra, boglyáról-boglyára. A tűzoltóknak nagy akadályokat kellett legyőzniök, hogy megmentsék azt, ami még menthető, mert vízhiány miatt egyre nagyobb méreteket öltött a tűz.

Megpróbálkoztak azzal, hogy a tanya mellett levő kútból szerezzenek vizet, de ez nehezen ment és nem bizonyult elégségesnek. **Igy az egyik autó visszatért Debrecenbe és a köztisztasági vállalat egyik hatalmas kocsijával szállítottak ki vizet a tizenhárom kilométerre fekvő tanyára.** Az autó kétszer fordult meg Debrecen és a tűz színhelye között. Szerencsétlenségre a második útnál, amikor a tanya felé mentek, **Debrecentől mintegy három kilométerre az autó féderje összetört, úgyhogy a vizet ki kellett ereszteni a tartályból és a kocsi visszatért Debrecenbe.**

Közben a tűzoltóőrség lankadatlan, dicséretre méltó erővel folytatta a mentési munkálatokat. Mivel a víz nem bizonyult elegendőnek, a **fojtási rendszerhez kellett folyamodni és földelték a tüzet. Igy is a késő esti órákig állott lángokban a tanya, mely több helyen égett és világított a sötétben. Leégett 38x50 négyzetméteres istálló, a benne levő felszerelésekkel, továbbá egy 25 méteres félszer, egy baromfiól, egy nagy tűrekkazal, melynek hossza mintegy harminc méter volt és három méter magas, egy nagy lucernakazal és egy kisebb lucernaboglya. Ezek az égő tárgyak mintegy 8—10 méterre voltak egymástól és a szél következtében terjedt egyikről a másikra a tűz.**

Amikor a tűzoltók látták, hogy hiábavaló a vízhiány miatt ezeket a nagy lánggal égő kazlakat és épületeket oltani, **arra törekedtek, hogy a lakóházat megmentsék, ami sikerült is.** Ezenkivül megakadályozták a tűz tova terjedését és igy megmentettek egy szalmakazalt is. Az esti órákban tért vissza Debrecenbe **Roncsik Jenő** főparancsnok, a további munkálatokat pedig Biró Áron felügyelő vezette.

A tűzoltók ébersége folytán sem ember, sem állat nem esett a tűz martalékául, a kár azonban meglehetősen jelentékeny, mintegy 2500 pengőre tehető. **Tizenegy órai szakadatlan munka után éjfélkor tértek vissza Debrecenbe a tűzoltók, amikor már teljesen ártalmatlanná tették a félnapos tüzet.** Hogy mi okozta a nagy tűzvészt, azt a későbbi vizsgálat fogja csak kideriteni.

Biztosítson tűzkár ellen, kára megtérül!

Zsidó kivándorlók bolyongása a tengeren egy román hajón

Bukarest, április 14. Hetekkel ezelőtt Konstanzából elindult Haifa felé az Orient Turist Lloyd Sandu nevü hajója. A hajón 270 zsidó kivándorló ült. Ezek hosszas bolyongás után jutottak el Konstanzába, az egyiknek itt, a másiknak amott támadt nehézsége a hatóságokkal, egyiknek sem voltak rendben az okmányai. A román kikötővárosban összevródtak, valami ügynök elvitte őket az Orient Turist Lloydhoz s a hajóstársaság igazgatói vállalkoztak arra, hogy kisérletet tesznek a 270 ember Palesztinába való szállítására. Megállapodást kötöttek, hogy a kivándorlók személyenként, 12.00—18.000 leit fizetnek a a hajóstársaságnak. Ha Palesztinában nem sikerülne a partraszállás, az emigránsokat visszaszállítják Konstanzába, befizetett pénzeikből a visszaszállítási költség cimén levonnak 3000—3000 leit, a többi pénzt a társaság visszaadja a kivándorlóknak. Az üzleti feltételek szerint tehát a kivándorlók kockáztattak fejenkint hathatezer lei szállítási költséget, a hajóstársaság pedig kockáztatta a fejenkint 6—10.000 leiben előirányzott hasznot.

A Sandu elvitte az emigránsokat keletre. Haifában kisérletet tett a szállitmány kihajózására. Az angol hatóságok a 270 emigránst őrizetbe vették, néhány napi vizsgálat után valamennyit visszaküldték a hajóra, a Sandu kapitányát utasították, hogy hagyja el a haifai kikötőt. A román hajó egy hónapig bolyongott a palesztinai vizeken, ismételten és különböző pontokon kisérletet tett a kihajózásra, de sikertelenül. Végül visszafordult és 270 utasát visszaszállította Konstanzába.

Az utasok a megállapodás értelmében, az Orient Turist Lloyd igazgatóságához mentek és kérték a pénzüket. A hajóstársaság 6—10,000 lei helyett mindössze 2500 leit akart visszafizetni.

Az emigránsok a rendőrséghez fordultak védelemért. Bemutatták a hajós társasággal kötött szerződést, amely szerint az Orient Turist Lloydnak a kivándorlók által befizetett többmilliós összeget az egyik bukaresti banknál kellett volna letétbe helyezni s csak akkor használhatta volna fel a pénzt, ha Palesztinában sikerült volna partra szállítania a 270 főből álló szállitmányt.

A rendőrség megindította a vizsgálatot, lefoglalta az Orient Turist Lloyd bukaresti központjának és a konstanzai fiókjának irattárát. Bukarestben a kihallgatások befejezése után letartóztatták Gratziant, a hajóstársaság tulajdonosát.

Az emigránsok pénzét sem a szerződésben megjelölt bankban, sem a vállalatnál nem találták meg. Azzal a társaság Markus nevü elnöke a rendőri megállapitások szerint külföldre szökött.

Józsa község uj községházat épit

Józsa község határozatot hozott új községháza építése ügyében. A költségek államsegély formájában 18.000 pengővel biztosítva vannak. Rásó István alispán felszólítására Makkai János kőművesmester által a község benyujtotta a költségvetést és építési terveket, melyet az államépítészeti hivatal felülvizsgált és jelentéktelen módosítással alkalmasnak talált. Ilyenformán Józsa községházának építése a közeljövőben megindul.

Anglia és a szovjet segiti Kinát

Hongkongból jelentik, hogy a kínai és a tokiói japán nagykövet repülőgépen Csang Kai Sek tábornagyhoz utazott egy ajánlottal, mely módot nyujtana a kínai kormánynak arra, hogy erősebb ellenállást fejthessen ki Japánnal szemben. A terv arra irányul, hogy a fokozott kínai ellenállás még erősebben lekösse Japánt és igy Japán a nyugati szövetségeseire nézve nem jöhetne számításba, mint komoly katonai tényező.

Tokió, április 14. A *Yominri* című lap különtudósitója jelenti, hogy Anglia részéről Csang Kai Sek tábornagynak tett javaslattal egyidejüleg a szovjet kormány is fokozott katonai támogatást igért a csungkingi kormánynak, gazdasági engedmények, valamint Kínának a komintern céljaira való átengedése fejében. A szovjetunió a fokozott fegyver- és lőszerszállítást — a lap szerint — a következő feltételekhez köti:

1. A kínai Turkesztánban fekvő Sing-Kiang tartomány feletti szovjet uralom elismerése, 2. engedmények a kőolaj és aranytelepek kiaknázására, 3. a szovjetunió Külső-Mongoliában, Sing-Kiangban és Kenfuban vasúthálózatot épittet, 4. a csungkiagi kormány több szovjetorosz politikai és katonai »tanácsadót« alkalmaz, 5. erősebb közös front a kommunistaellenes államokkal szemben, 6. a »pozitiv kommunizmus és bolsevizmus« mint a kommunistaellenes egyezmények elleni harci eszköz bevezetése Kínába.

Chamberlain beszédének berlini birálata

Berlin, április 14. *Chamberlain* angol miniszterelnök alsóházi beszédével kapcsolatban *a német sajtó a teljes elutasítás álláspontjára helyezkedik*. A félhivatalos német állásfoglalás az angol miniszterelnök beszédéről mint egy egészen nagyszabású blöffről beszél. Nagy szenzációt vártak ettől a beszédtől, ez azonban nem következett be — mondja az állásfoglalás. — Megállapitható, hogy a beszéd nem elégitette ki sem az ellenzéket, sem Chamberlain barátait és nem keltett a beszéd a tengelyhatalmaknál különösebb benyomást. Az angol miniszterelnök nyilatkozata nem volt egyéb óriási könnyhullatásnál afölött, hogy a világtörténelem tovább haladt anélkül, hogy annak fejlődésében Angliának most szava lenne. A kontinens fiatal népei nem engedik magukat zavartatni fejlődésükben Anglia által. Ezek a fiatal népek a valóságok mellett maradnak, mialatt Anglia légüres térben, nyugodtan folytatja politikáját. Az a körülmény, hogy a francia miniszterelnök nyilatkozata hajszálnyira azonos Chamberlain nyilatkozatával és hogy hasonlóképpen értetlenséget mutat, a világon senkit sem lep meg — mondja a félhivatalos nyilatkozat.

A külügyminiszteriumhoz közelálló *Börsenzeitung* a következőket irja:

— Chamberlain demokratikus esernyőjére támaszkodva Sztalin oldalán, mint ahogyan beszédében mondotta, egy új történelmi korszak felé menetel. A kis nemzetek máris megfigyelték, hogy a demokratikus esernyő ennél a viharos menetelésnél igen sok helyen kilyukadt, úgyhogy az esernyő már alig jelent védelmet. Meg kell állapitanunk, hogy a Görögországnak és Romániának nyujtott angol és francia garancianyilatkozat, a két nép történelmét ismerve, nem a béke akaratából fakadt, hanem abból a szilárd elhatározásból, hogy a tekintélyállamok minden jogos életmegnyilvánulását, amelyek mentesek a nekik tulajdonított szándékoktól, elnyomják és mesterségesen életrehivott nyugtalanságot idézzenek fel, hogy a békevágy platonikus köpönyegébe burkolózva, a tekintélyállamokkal szemben biztosítsák hatalmi pozíciójukat.

London, április 14. Washingtonból jelentik, hogy Chamberlain s Daladier tegnapi nyilatkozatával kapcsolatban a Newyork Herald Tribune azt irja, hogy ezek a nyilatkozatok nagyszabású új periódus kezdetét jelentik. A nyugati hatalmak megváltoztatták politikájukat és megformálták az első védelmi vonalat, előkészítve az utat, hogy Oroszország egy másik védelmi vonalat alkosson.

Európa még mindig messze van a békétől, de valószínű, hogy most szünet következik.

Az európai demokrata nemzetek nagy befolyással igyekeznek egy kollektiv biztonsági rendszert megteremteni, amely a népszövetségi rendszert fogja helyettesiteni.

Közjegyzők áthelyezése

Az igazságügyminiszter saját kérelmükre dr vitéz Kozma György m. kir. kormányfőtanácsos, debreceni kir. közjegyzőt Budapest székesfőváros III. kerületébe, dr Békássy Jenő m. kir. kormányfőtanácsos, hajduszoboszlói kir. közjegyzőt Debrecenbe helyezte át.

45 millió dollár tengerészeti támaszpontokra

Washington, április 14. A képviselőház egyhangúlag elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely 45,254.000 dollár hitelt engedélyez a nemzetvédelmi szempontból fontos tengerészeti támaszpontok fejlesztésére. A törvényjavaslatot átküldték a szenátushoz.

Országos vásárok

Április 15-én, szombat: Kaposszekcső, Lőrinci, Mindszent, Tiszaluc.

Április 16-án, vasárnap: Cegléd, Kistelek, Ráckeve, Szőreg, Törökszentmiklós.

Titok fedi a debreceni urilány öngyilkosságát, aki a Dunába ugrott

A Homokkertben lakó szüleinek azt mondta, hogy rokoni látogatásra megy. — Csütörtökön utazott el vidám reggelizés után. — Holttestét még nem találták meg.

Beszámoltunk arról, hogy csütörtökön a késő esti órákban Budapesten öngyilkosságot követett el *Király Lenke* 20 éves debreceni leány. Az újpesti összekötő híd járókelői arra lettek figyelmesek, hogy egy fiatal leány izgatottan viselkedik a hídon, majd — mielőtt bárki megakadályozhatta volna — a Dunába vetette magát.

Az újpesti motoros mentőőrség sietett a leány segítségére az új Horthy-hídhoz, de már nem találták meg, csak a retiküljét, mely a víz színén úszott. A leány a vasúti összekötő híd alatti örvénybe került, mely pillanatok alatt elnyelte a szerencsétlen öngyilkost. A kézitáskában talált MÁV arcképes igazolványból állapították meg a leány személyazonosságát. *A budapesti főkapitányság értesítette az esetről a debreceni rendőrkapitányságot és a vizsgálatot pénteken folytatták le Debrecenben az öngyilkossági ügyben.*

A 20 éves Király Lenke szülei pénteken reggel értesültek a szomorú esetről a lapokból és kétségbeesetten rohantak a rendőrségre. Jánossy Mihály detektív folytatta le a vizsgálatot a szerencsétlen leány öngyilkossága ügyében. Megállapítást nyert, hogy id. Király András ny. főmozdonyvezető, Lónyai utca 32. szám alatti lakos leánya lett öngyilkos.

A szülők előadták kihallgatásuk során, hogy *leányuk csütörtökön reggel közölte velük, hogy Budapestre utazik rokonai meglátogatására.* Mivel mint vasutas gyermekének szabadjegye volt, gyakran tett kisebb utazásokat és így egyáltalán nem tűnt fel gyanusnak a szülők előtt leányuk eltávozása.

Semmi jel nem mutatott arra, hogy öngyilkossági gondolatokkal foglalkozott volna Király Lenke. Nem tudnak arról, hogy szerelmi bánat érte volna, vagy más oka lett volna a végzetes tettének.

Reggel, elutazása előtt semmiféle szomorúságot nem láttak rajta, sőt vidáman reggelizett és jó hangulatban távozott. Ez a vidám kedélye sem volt gyanus, hogy erőszakoltan színlelő vidámságot mutatott volna, mert a leány természetes megnyilatkozása volt.

Csak a kézitáskáját vitte magával és egy elejtett szót sem mondott arról, hogy öngyilkossági gondolatokkal foglalkoznék. Így

senki sem tudja okát adni annak, hogy mi vezethette a fiatal leányt a halál útjára.

Egyelőre arról sem érkezett jelentés, hogy a leány tényleg meglátogatta-e rokonait, vagy megvárva az estét a városban, követte el az öngyilkosságot. Az is titok, hogy ha a leány tényleg minden öngyilkossági szándék nélkül utazott a fővárosba, történt-e valami különös dolog vele a nap folyamán Budapesten, ami a hirtelen halál választására késztette volna.

Ezideig még nem érkezett jelentés arról, hogy holttestét valahol partra vetette volna a víz. A kétségbeesett szülők reménykedve várják a hírt szerencsétlen leányuk holttestének megtalálásáról, hogy akkor azonnal a fővárosba utazzanak a temetés elrendezése végett.

Az ismerősök körében nagy részvétet keltett a Homokkertben lakó derék nyugdíjas családban történt tragikus haláleset. Sokan ismerték és tisztelték Király Lenkét, aki finom modorú, kedves, intelligens és tanult leány volt. Részvéttel vették körül a kartársak a szerencsétlen leány testvéreit is, akik Debrecenben hivatalnoki pályán működnek.

„Nemcsak szónoklatok hangzottak el, hanem tettek történtek!"

Hajdú vármegye kisgyűlése táviratilag hódolattal köszöntötte Magyarország Kormányzóját Kárpátalja visszatérése alkalmából — Gróf Teleki Pál miniszterelnököt és v. Bartha honvédelmi minisztert is táviratilag üdvözölték

Hajdú vármegye kisgyűlésén napirend előtt Lossonczy István főispán a következő bejelentést tette:

— Legutóbbi kisgyűlésünk óta olyan történelmi események játszódtak le a magyarság szempontjából, amelyek felett nem mehet el szótlanul Hajdú vármegye törvényhatósági bizottságának kisgyűlése. A Főméltóságú Kormányzó urunk bölcs országlása a márciusi nemzeti ünnepen a tavasz hidegségét szokatlan meleg érzéssel töltötte meg, mert az országnak egy olyan darabja került vissza hozzánk, amely további fenmaradásunk szempontjából azt lehet mondani létkérdés volt. A szabadság ünnepén nemcsak szónoklatok hangzottak el, hanem tettek történtek. Dicső honvédségünknek fiatal, alig kiképzett ujoncai elfoglalták az Erdős Kárpátok vidékét és ezáltal Magyarország ezeréves határának legalább egy részét hozták vissza Szent István országához. Úgy érzem, hogy a közgyűlés minden egyes tagja érzelmeit juttatom kifejezésre, amikor azt indítványozom, hogy meghajtva zászlónkat a Főméltóságú Kormányzó úr bölcs országlása előtt a Főméltóságú urat táviratilag biztosítjuk alattvalói hűségünkről és kitartásunkról. Ugyanez alkalomból üdvözöljük gróf Teleki Pál miniszterelnököt, akinek húszéves munkássága nyomán főérdeme van e nagy nemzeti siker kivívásában. És ünnepeljük honvédségünket, különösen annak legfiatalabb fegyvernemét a légi haderőt, amely bámulatraméltó teljesítménnyel járult hozzá az eredmények eléréséhez, épen ezért indítványozom, hogy vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter urat is táviratilag üdvözöljük.

A kisgyűlés tagjai egyhangú lelkesedéssel fogadták el a főispán indítványát, amely így határozattá emelkedett.

Uj autóval rohant a halálba dr Sipos Károly körorvos

A helyszini szemle tragikus megállapitásai.

Hírt adtunk arról a megdöbbentő, kettős halállal végződő autószerencsétlenségről, amely kedden reggel történt Nagydobos község határában. Dr Sipos Károly községi körorvos autóját, amelyben rajta kivül Tóth Gusztáv nevű gépkocsivezetője és 9 éves fia ült, elütötte a Mátészalka irányából Vásárosnamény felé közlekedő motorosvonat. A gázolás következtében

dr Sipos Károly és a gépkocsi vezetője még a helyszinen kiszenvedett.

A halálos tragédia híre mélységes részvétet keltett mindenfelé, mert a fiatal orvost mindenki szerette s becsülte. A nyiregyházi királyi ügyészség intézkedésére a helyszini szemle megtartására még kedden délután kiutazott Nagydobosra dr Telkes Béla kir. ügyész és dr Szalzmann Zoltán ügyészi megbízott.

A halálos katasztrófa színhelyén amely alig kétszáz lépésnyire van az orvos lakásától, nincs sorompó és a látási viszonyok olyan rosszak, hogy egyáltalán nem lehet észrevenni, ha a vonat közeledik. A szemtanuk állítása szerint a motorvezető leadta a szokásos füttyjelet, de az bizonyára elkerülte dr Sipos figyelmét, aki bár régi autóvezető volt, de ezen az úton most tette az első útját. Az elegáns kis Opel-koesit husvét első napján hozták le Budapestről és mindössze 870 kilométert futott a szerencsétlenség pillanatáig, mint azt a véletlen folytán épen maradt kilométerjelző mutatja.

Sipos Károly husvét első napján családjával Munkácsra ránduit át a gyár budapesti gépkocsivezetőjével, aki az autót lehozta. Ez a gépkocsivezető a szerencsétlenség napján még Nagydoboson tartózkodott és csak annak köszönheti életét, hogy a végzetes útról lemaradt, mert a délelőtti órákban már vissza akart utazni Budapestre.

Sipos dr 9 éves kisfia a kocsi belsejében ült és csak ennek köszönhető, hogy elkerülte a biztos halált. Egyébként a kisfiú sérülései nem olyan sulyosak, mint amilyen nek az első percben látták és tegnap már haza is vitték a mátészalkai kórházból. Ő a szerencsétlenség egyetlen szemtanuja, de semmiféle felvilágositást nem tud adni, mert a szerencsétlenség pillanatában elvesztette eszméletét és semmire se emlékszik.

A vadonat-új Opel kocsi hűtőjét és első kerekét,

mintha papirból készült volna, a felismerhetetlenségig összegöngyölte a hatalmas sebességgel rohanó motoros.

A tragikus végetért orvos holttestét otthonába szállitották és a rendelőszobájában ravatalozták fel, ahol valóságos virágerdő borítja kopporsóját. Özvegyét a kiállott izgalmak ágyba döntötték és állapota olyan sulyos, hogy senkit sem engednek a közelében és férje temetésén sem tud résztvenni.

A község népének megrendülését mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a község határában a keresztülvonuló autósokat leállítják és figyelmeztetik, hogy ne tülköljenek, mert Simon dr-né már az autó tülkölésének hallatára is idegrohamot kap, ami állapotát még sulyosabbá teszi.

Börtönre itélték egy előkelő amerikai bíró feleségét

Ruhákat csempészett Európából Amerikába.

Newyork, április 14. A newyorki előkelő társadalmi életnek kínos szenzációja van. Csempészés miatt háromhónapi börtönre és 2500 dollár pénzbüntetésre ítélték Edgar Lauer, a newyorki legfelsőbb törvényszék bírájának 58 éves feleségét, Elma Lauert.

Házvezetőnője juttatta rendőrkézre, mert feldühödött, hogy egy ebéd alatt beesmérelte a diktatúrákat Lauerné. Kiderült, hogy *állandóan nagyértékű ruhákat csempész Európából Newyorkba.* Lauer bíró kétségbeesve értesült a történtekről és nem akarta elhinni a dolgot. Az asszony egyik bűntársát 5000 dollár pénzbüntetésre és feltételesen ötévi, a másik bűntársat pedig néhány hónapi börtönre ítélték.

A feljelentést tevő házvezetőnő 10.000 dollár jutalmat kapott.

Az Arpád-téri egyházrész tanácsülése

Az árpádtéri egyházrész tanácsa népes gyülést tartott dr Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor és Kovács Lajos m. kir. postatanácsos, főgondnok elnökletével. Köszönő levelek, jelentések tudomásulvétele után elnök olvasta a debreceni egyház presbiteriumának végzését, amely szerint a presbiterium örvendetesen veszi tudomásul, hogy az egyházrész mozgalmat indított az árpádtéri templom tornyába egy 10 mázsás középső harang beszerzésére. A gyülés főpontja volt dr Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztori jelentése az egyházrész 1939 január—márciusi negyedévének gyülekezeti munkásságáról. A mindenre kiterjedő jelentés végeztével idős **Harsányi Imre** presbiter emelkedett szólásra és az egész egyházrész nevében indítványozta, hogy lelkipásztor nagybuzgalmú és nagysikerű tevékenységéért köszönetét fejezze ki a tanácsgyülés. A középsőharang beszerzésére vonatkozólag a tanácsgyülés egyhangulag elhatározta, hogy a központi presbitérium helyeslésével az úrasztalán és a lelkészi hivatalban perselyt állít fel, hogy azok is hozzájárulhassanak a haranglap összegének növeléséhez, akik nem kívánják magukat megnevezni. Egyébként az Aranykönyv szorgalmasan telik, az adakozók szép bibliai idézeteket írnak adományaik kíséretében az Aranykönyvbe. A tanácsgyules lelkes hangulatban imával és énekléssel ért véget.

Kielégitő Hajdu megye közegészségügyi állapota

A vármegyei közigazgatási bizottságnak pénteken délelőtt *Lossonczy* István főispán elnökletével tartott ülésén dr *Gärtner* István tiszti főorvos ismertette Hajdú vármegye közegészségügyi állapotát, mely kedvezőnek mondható.

Márciusban a megye területén 190 házasságot kötöttek. Születések száma: 400, halálozások száma 240, természetes szaporodás 137. Egy éven alul elhalt 55 gyermek, vagyis az élveszületések 13 és fél százaléka. Gümőkórban elhaltak száma 25, ami a halálozások 10 és fél százalékának felel meg.

Heveny fertőző betegségek közül nagyobb számban lépett fel: kanyaró 137, diftéria 11, szamárköhögés 10 esetben. A szükséges óvóintézkedések, különösen a környezet védőoltása minden esetben megtörténtek.

Hadúszoboszlón és Hajdúnánáson a zöldkereszteş tejakció megkezdődött.

Az országgyülési képviselő-választói névjegyzék tervezet közszemlére tétele

Az 1938 XIX. tc. 38 paragrafusa (3) bekezdésének rendelkezése alapján értesítem a város közönségét, hogy a következő évre érvényes országgyülési képviselő választói névjegyzéktervezetet elkészítettem s annak egy példányát folyó évi április hó 15-től, április hó 30-ig a városháza, földszint 19. számú helyiségében (Kossuth u. kapubejáratánál) naponként reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére helyeztem ki. Ez alatt az idő alatt a névjegyzéktervezetet, az általam kijelölt tisztviselő jelenlétében — vasárnap is — mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2 órától, 6 óráig lemásolhatja.

A névjegyzéktervezet 1 példányát, a hivatkozott tc. 38 paragrafusa (4) bekezdésének rendelkezése alapján, a debreceni kir. járásbírósághoz is megküldöttem s ott azt folyó évi április hó 15-től, április hó 30-ig a hivatalos órák alatt, bárki megtekintheti s arról — a megállapított díjak előzetes lefizetése ellenében — a teljes, vagy részleges másolatot kérhet.

Értesítem továbbá a város közönségét, hogy a névjegyzéktervezet ellen a közszemlére tétel ideje alatt (április 15-től, április hó 30-ig) az 1938 XIX. tc. 39 paragrafusa rendelkezései szerint, felszólalással lehet élni, a központi választmányhoz.

A névjegyzéktervezetbe történt jogosulatlan felvétel miatt bármelyik választó, a kihagyás miatt azonban csak maga az érdekelt szólalhat fel.

A felszólalást élőszóval, vagy írásban a városháza, földszint 18. számú helyiségében (Kossuth uccai kapubejáratnál) az általam kijelölt tisztviselőnél lehet előterjeszteni. Az élőszóval előterjesztett felszólalásról jegyzőkönyv lesz készítve.

A felszólalást meg kell indokolni. A felszólaló egyuttal mellékelni, illetőleg bemutatni köteles a felszólalásban előadottak igazolására alkalmas okirati bizonyítékait.

Annak, aki felszólalást akar előterjeszteni, minden hatóság, közhivatali, közhivatalnok, lelkész, nyilvános jellegü intézmény, egyesület és alapitvány köteles haladéktalanul rendelkezésére bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek a felszólalásban felhozottak bizonyításához szükségesek.

A felszólalónak — ha kivánja — a felszólalás átvételéről elismervény adatik.

A felszólalásokat benyujtásuktól kezdve május hó 10-ig a városházán, földszint 18. számú helyiségben (Kossuth uccai kapubejárat) naponként reggeli 8 órától, déli 12 óráig közszemlére helyezem ki. Ez alatt az idő alatt a felszólalásokat, az általam kijelölt tisztviselő jelenlétében — vasárnap is — mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2 órától 6-ig lemásolhatja.

A felszólalásokra mindazok, akik az 1938 XIX tc. 39. paragrafusa (1) kezdése szerint érdekeltek, a közszemlére tétel ideje alatt, a központi választmányhoz cimzetten, a városháza, földszint 18. számú helyiségében, irásban észrevételt nyujthatnak be.

Az észrevételek előterjesztésének módjára, ugyanazok a rendelkezések az irányadók, mint a felszólalásokra vonatkozólag, melyeket már fentebb ismertettem.

Debrecen, 1939 április hó 10.

Polgármester.

A gépjárművezetői igazolványok kicserélése és a felvidéki gépjárművek megvizsgálása

A m. kir. Belügyminiszter úr 48.000—1939. B. M. számú rendeletével (megjelent a Budapesti Közlöny 1939. évi 69. számában) a gépjárművezetői igazolványok kicserélését és a visszacsatolt felvidéki területeken üzembentartott cseh-szlovák forgalmi engedélyyel és cseh rendszámtáblával ellátott gépjárművek megvizsgálását és magyar megkülönböztető jelzésekkel való ellátását rendelte el.

A debreceni gápjárműkerület területén (Debrecen sz. kir. város, valamint Hajdú és Bihar vármegye a cséffa-nagyszalontai járás kivételével) lakó gépjárművezetők a birtokukban levő gépjárművezetői igazolvány kicserélését a m. kir. rendőrség debreceni kapitányságánál, mint gépjárműkerületi hatóságnál (Debrecen, Kossuth u. 20. I. em. 66. sz.) 1939. évi április hó 1. napjától 1939. évi június hó 30-ig illetőleg 1939. évi december hó 31. napjáig bezárólag két példányban saját maguk által kiállított úgynevezett Jelentkezési-lapon tartoznak kérni.

A Jelentkezési lapokat és a szükséges postatakarékpénztári befizetési lapokat az érdekelteknek valamennyi m. kir. rendőrkapitányság díjtalanul szolgáltatja ki.

E rendelet a m. kir. honvédség és a m. kir. posta tulajdonában lévő gépjárművek vezetésére szolgálati úton kiadott gépjárművezetői igazolványokra nem vonatkozik.

A Jelentkezési laphoz az igazolványba való, valamint a nyilvántartási lapra való ragasztás céljából — a személy azonosság megállapitására alkalmas — kemény lapra nem ragasztott három olyan 6x6 cm. nagyságú mellképet kell beterjeszteni, mely a gépjárművezetőt élethűen ábrázolja. Utánrajzolt (retusált), avagy a gépjárművezetőt fedett fővel ábrázoló fénykép erre a célra nem használható. Csatolni kell a Jelentkezési laphoz a díj befizetéséről szóló postatakarékpénztári elismervényt is.

A díjakat a gépjárművezetői igazolvány tulajdonosának, valamint a gépjármű valóságos és jogos üzembetartójának a »Belügyminisztérium Gépjármü és vezetői vizsgadíjak stb. Budapest« cimü 100.946. számú postatakarékpénztári bevételi számlára kell befizetni.

Az igazolvány tulajdonosa az emlitett módon felszerelt és két példányban kiállitott Jelentkezési lapot a debreceni rendőrkapitánysághoz személyesen, vagy megbizottja útján nyujthatja be, avagy postán küldheti be.

Ha a gépjárművező a megállapitott időtartam alatt külföldön tartózkodik, avagy a gépjárművezetőt katonai szolgálatra hivták be, előbb emlitett kötelezettségének külföldről hazatérésétől, illetőleg leszereléstől számitott 15 nap alatt — ami hitelt érdemlően igazolnia kell — köteles eleget tenni.

E rendelet alapján kiadott gépjárművezetői igazolványok díjai:

a) az 1939. évi június hó 30-ig bezáróan előterjesztett kérés alapján kiadott igazolványé 2 P.

b) az 1939. évi június hó 30-a után előterjesztett kérés alapján kiadott igazolványé 6 P.

1939 évi június hó 30 után a fent megjelölt esetek kivételével — az új igazolvány kiadását szabályszerü bélyegilleték lerovása mellett előterjesztett és kellően megokolt beadványban kell kérni. 1939. évi december hó 31-e után előterjesztett ilyen irányú kérés — a fent megjelölt esetek kivételével — figyelembe nem vehető.

Ha a gépjárművezető, az igazolványát nyilvántartó rendőrhtóság kerületéből másik rendőrhatóság kerületébe költözött, ebben az esetben mind a régi, mind az új lakóhely szerint illetékes rendőrhatóságnak a lakás címben beállott változást 4 nap alatt be kell jelentenie.

A közúti forgalomban résztvevő feldéki gépjárműveket valóságos és jogos üzembetartójuk 1939. évi április hó 1. napjától 1939. évi jónius hó 30. napjáig bezárólag a lakóhelyük, illetőleg telephelyük szerint illetékes gépjárműkerületi rendőrhatóságnál forgalomképesség és forgalombiztonság szempontjából megvizsgálás végett bemutatni köteles.

Bővebb felvilágositást és részletes tudósitásokat a kifüggesztett hirdetmény tartalmazza.

Debrecenben több mint száz ember jelentkezett, hogy vérét adja a betegeknek

A közelmultban a debreceni lapokban megjelent egy híradás, hogy jelentkezzenek a debreceni klinikán azok az emberek, akik hajlandók vérátömlesztés céljára vérüket rendelkezésre bocsátani. Egy vérátömlesztésért a klinika 40 pengőt fizet.

Azóta néhány hét telt el és mint megérdeklődtük, *azóta több mint száz ember jelentkezett, akik hajlandók vérüket súlyos beteg, szenvedő embertársaik életének megmentésére rendelkezésre bocsátani.*

Ebből az alkalomból nem érdektelen visszatekinteni a vérátömlesztés multjára, mely első, kezdetleges formájában már hosszú évszázadokra nyúlik vissza, a modern orvosi tudományban számottevő szerepe azonban alig egy évtizede van nyilvántartva, bár ezalatt az idő alatt is emberek tízezreit lehetett megmenteni az új, áldásos orvosi felfedezés eredményeként.

A vérátömlesztéssel már hosszú idő óta kisérletezett az emberiség, azonban az orvosok nem merték általánosan alkalmazni, mert számtalan esetben megtörtént, hogy nemcsak hogy nem segített a vérátömlesztés, hanem mindketten meghaltak, a súlyos beteg is és az is, aki nemeslelkűen felajánlotta vérét embertársa megmentésére.

Landsteiner Károlynak, egy bécsi származású amerikai orvosnak, a Rockefeller-intézet tudósának nevéhez fűződik a vérátömlesztés óriási jelentőségű újitása. Landsteiner ugyanis megállapitotta, hogy az emberek négy vércsoporthoz tartoznak és csak azonos vércsoportúaknál lehet végrehajtani vérátömlesztést. Ez korszakalkotó felfedezés volt az orvosi tudományban, melynek csakhamar kibontakozott óriási jelentősége, amikor csaknem teljesen elvérzett, már szinte a halál kapujában álló embereket sikerült megmenteni azáltal, hogy azonos vércsoporthoz tartozó ember véréből átömlesztettek ereibe.

Fájdalmasan tragikus érdekesség Landsteiner Károly esetében az, hogy születésekor édesanyja is elvérzett és meghalt. Lehet, hogy éppen a soha nem ismert édesanya sajgó emléke, tragédiájának árnyéka ösztönözte a fiatal tudóst kutatásaiban, amig egy napon, egészen fiatalon, 32 éves korában rájött a nagy titokra, a vér titkára, mely azóta egyik legnagyobb áldásává vált az emberiségnek s ami által sok embert lehetett visszaadni az életnek. Landsteiner Károly a Nobel-díjat is megkapta kilenc évvel ezelőtt felfedezéséért.

Azóta sok érdekes kísérletet végeztek, melyek igyekeztek továbbvinni a vérátömlesztés eredményeit. Ezek közül a legérdekesebbek egyike a magyarszármazású *Gencsy István* nevéhez fűződik, aki a vérátömlesztést további skála alapján gyenge szellemi képesség, bűnözési hajlam stb. kiküszöbölésére, egyéniség kicserélésére, félénkség elmulasztására használta fel s jelentékeny eredményeket ért el.

Ez a multja a vérátömlesztésnek, melyet a debreceni klinika is számtalan esetben végzett el súlyos betegeknél és sok életet mentett meg ezáltal.

Az új felhívás, mely a vértadókat »besorozta«, szintén szép eredménnyel járt. A legtöbb jelentkező azért hozza meg ezt az áldozatot, hogy szenvedő embertársain segitsen. De van olyan is, aki a 40 pengő »vérdíjra« van ráutalva. Éppen a multban volt egy eset, amikor egy ember öt esetben adott, természetesen hosszabb időn belül, vért, mert szüksége volt a pénzre.

A vértadókat a klinika nyilvántartja, pontos cimüket s a közelükben levő telefon számával együtt és ha egy betegen már csak a vértadás által lehet segíteni, akkor vért vesznek tőle, megállapitják hanyadik vércsoportba tartozik és egy megfelelő vércsoportú embert hivnak be a jelentkezett vértadók közül, akinek karján összekapcsolják egyik ért a súlyos betegével és a transfúzió után egy-két órával már érezteti hatását a súlyos beteg ereibe átbugyogó friss, piros, egészséges életnedv... A beteget sikerül megmenteni az életnek. Többször előfordul, hogy egy vérátömlesztés, bár hoz némi javulást a beteg állapotában, nem elegendő s meg kell azt ismételni.

Az emberi élet egyik áldásává vált a bécsi származású amerikai orvos felfedezése, melynek nyomán az egész világon alkalmazzák a vérátömlesztést. *(kiss.)*

Vitéz Geguss István egyeki vezetőjegyző nyugalomba vonult

Vitéz Geguss István egyeki községi vezetőjegyző egészségi okból kérte nyugállományba helyezését. A vármegyei kisgyülés hozzájárult vitéz Geguss Istvánnak, aki 22 évi szolgálati időt töltött ki, 1939 július elsejétől való nyugdíjazásához.

HIRDETMÉNY. Az elmult hónapban igénybevett polgári lófogatú járművek visszaadásával kapcsolatban két lónak a tulajdonosa ismeretlen, hovatartozásukra vonatkozólag az alább nevezett parancsnokság birtokában semmiféle irás, vagy igazolás nincs. Felhivom tehát azon lótulajdonosokat, akik lovaikat a m. kir. Bocskay István 11. hajdúezred III. zászlóaljától még nem kapták vissza, hogy ha az alábbi leirású lovakban tulajdonukra ismernek azok átvételéért a Hajdú laktanyában sürgősen jelentkezzenek: 1. Kb. 150 cm. magas sárga, kanca lló kb 9—10 éves, jobb hátsó lába kesely, piszra. 2. Kb. 158 cm. magas, pej, herélt ló, kb. 8—9 éves bal hátsó láb kesely, csillag.

Végig a felszabadult Kárpátalján

A debreceni postaigazgatóság kirendeltsége két hét alatt megszervezte a kárpátaljai postaszolgálatot. Beszélgetés Trencsényi Gyula postaellenőrrel.

Pár nappal ezelőtt érkezett haza kéthetes fárasztó munka után a debreceni postaigazgatóság kirendeltségének tisztviselő és műszaki különítménye a felszabadult Kárpátaljáról, ahol — mint ismeretes — beszervezték a magyar kir. postaszolgálatot. A munka kitűnően sikerült és most már minden fennakadás nélkül éppúgy működik, mint az anyaországban. Úti élményeiről *Trencsényi Gyula* debreceni postaellenőr igen érdekes eseteket volt szíves elmondani, melyet az alábbiakban közlünk.

— A nehéz munka két hétig tartott. Közvetlenül a magyar akció után, már március 17-én értesítést kaptunk, hogy azonnal induljunk Csapra, ahonnan aztán abban a mértékben mentünk beljebb, ahogy csapataink előnyomultak. Első állomásunk Volosin főhadiszállása, Huszt volt. Huszonnégy évvel ezelőtt voltam utóljára Huszton, de bizony meg kell mondanom, alig ismertem rá. Egyik középület a másik után, pedig valamikor igazán nagyon szegényesen nézett ki. *Postapalotája is van. Aminek legjobban örültünk, minden sértetlen volt.* Hogy mennyire nem számítottak Volosin urék a magyar bevonulásra, jellemző, hogy *a postabélyegző március 15-iki dátumra volt beállítva.* Husztról aztán mentünk feljebb: Rahó, Körösmező. Itt már igen nehezen tudtunk előrejutni, mert az utak járhatatlanok voltak. Amikor ezen a vonalon bevégeztük a munkánkat, a munkács — vereckei szakaszra tettük át működésünket. Itt is ment minden, mint a karikacsapás. A vonalak, készülékek, műszaki berendezések sértetlenek voltak, *a csehek semmit sem vittek el, hiszen olyan váratlanul nyomultunk a határ felé.* Ahol megálltunk, rögtön körülvettek bennünket a gyerekek, *akik között a legkisebb is tudott magyarul. Az öregek pedig éppen úgy beszélnek mint mi magyarul. Az a benyomásom, hogy szeretetük nem a hódítóknak kijáró alázatosság volt, hanem szívből jövő, spontán öröm.* Örömük nem ismert határt, amikor megérkezett a teherautónk is, melyben a szeretetcsomagok voltak. Izlésesen csomagolt nemzetiszínű zacskók voltak ezek. Liszt, cukor, édességek voltak benne. A lisztnek különösen a ruszin asszonyok örültek, hogyne, *hiszen már évek óta nem láttak valódi búzalisztet.*

— A harmadik útszakasz az ungvár—uzsoki rész megszervezése volt. Itt mentünk előre a leglassabban, mert itt álltak ellen a legjobban a Szics-gárdisták. Különösen Perecsenynél tartott a harc. Egész éjjel hallottuk a puskaropogást. Uzsoknál felmentünk egészen a lengyel határig, ahol a lengyel katonák már messziről lobogtatták zászlóikat. *Látszott rajtuk, hogy nagyon örülnek nekünk. Útunk alatt 76 postahivatalt állítottunk fel. Alig van olyan eldugott kis hely, ahol ne volna hivatal, vagy ahol nincs, ott postaügynökségeket szerveztünk meg. Most már minden órarütésszerűen megy.*

A hivatalos ügyeken kívül Trencsényi Gyulának bőven volt alkalma betekinteni más vonatkozású dolgokba is.

— Hogy fogadták a ruszinok azt a hírt, hogy Volosin amnesztiát kapott és hazamegy Husztra, vagy pedig Ungvárra telepedik le?

— Én erről már csak itthon értesültem, hogy Volosin, minthogy Huszt visszakerült az anyaországhoz, magyar állampolgár lett. Annyit mondhatok, hogy *az ottlakók a legnagyobb gyűlölettel beszélnek Volosinról, aki — mint a takarító asszonyom elmondotta — mindig magyarul beszélt, csak akkor kezdett elfelejteni magyarul, amikor önálló lett Kárpátalja. Attól kezdve csak ukránul tudott. Sok ruszin anya megátkozta azóta fia haláláért, akiket a Szics-gárdisták halálra kínoztak.*

— Megindult már a gazdasági vérkeringés? — volt a következő kérdés.

— De még mennyire. *Munkács, Ungvár, Beregszász, Huszt hetipiacai igen élénkek,* hozzák a ruszinok a sok tojást, tyúkot és a fát. Fa hihetetlen mennyiségben van kitermelve és nagyon olcsó.

Volosin ukránosító politikájáról mondott még informátorunk érdekes dolgokat. Amikor Volosin lett az úr Kárpátalján, rögtön rendeletet adott ki, hogy az a szülő, aki ukrán iskolába járatja gyermekét, *itteni érték szerint 24 pengő családi segélyt kap. Aki csehül akart tanulni, az csak 16 pengőt kapott az ukrán kormánytól. A magyar szülőket a drága tandíjjal sujtották, amely háromszorosa volt a rendesnek.* Ennek ellenére nem sikerült a terve Volosinnak.

— Igen érdekesek a kárpátaljai zsidók. Ők is mindenütt nagy örömmel fogadtak bennünket, ők voltak azok, akik először jöttek elibénk. Ha egyik-másik kis eldugott faluban nem tudtuk egymást kifogástalanul megértetni, rögtön vállalkoztak tolmácsnak. Tudnak a kárpátaljai zsidók, ha kellett, magyarul, németül, ruszinul, sőt ukránul is. Mindenütt igen szolgálatkészen állottak a rendelkezésünkre.

— Az útunk — mint mondottam — két hét alatt befejeződött és örök élmény marad számunkra, akik mindenütt dicső csapataink nyomában jártak. Csak az a kár, hogy haza kellett jönni, most kezdődik ott a tavasz, amikor a völgyekben nyílnak a kankalinok, amelyek sokkal illatosabbak ott, mint nálunk.

Sz. T.

Hajdusámson országzászlót állit fel

A vármegyei kisgyűlés elé került Hajdúsámson határozata Országzászló felállításának ügyében. Néhai Szőőr Gyula igazgató-tanító hagyatékából és családtagjainak adományából állítják fel az országzászlót, melyre rövidesen kiírják a pályázatot. Az Országzászlót előreláthatólag a 40.000 pengő költséggel épülő új emeletes iskolával egyidejüleg avatják fel.

Az asszonyverő munkást ugy megütötték, hogy fél fülére megsiketült

A Rákóczi utcai verekedés a bíróság előtt

A debreceni törvényszéken most került tárgyalásra az a verekedés, melynek szereplői voltak *Vass* Mihály és a felesége. A Rákóczi uccán tavaly novemberben sikoltozva dulakodott részeg férjével Vass Mihályné, akinek segítségkérésére *Tőzsér* János pékmester kiment a műhelyéből a hajnali órákban az uccára. Az asszony azt kiabálta, hogy megölik és azért rohant ki az uccára a pékmester, hogy megvédje az ismeretlent. Az üzletajtót kinyitotta és beengedte a részeg, verekedő embertől megszabadított asszonyt és bezárta az ajtót. Vass Mihály azonban a részegek makacsságával tovább akarta folytatni a botrányt és verte, rugdosta az ajtót. A pékmester kiment az uccára, hogy a botrányt okozót eltávolítsa az üzlete elől és megakadályozza, hogy verje tovább az ajtót. A két férfi között dulakodás támadt, melynek során Vass Mihály a földre zuhant.

Vass Mihály feljelentette a pékmestert súlyos testisértés miatt azt állítva, hogy súlyosan megverte és fél fülére megsiketült, úgy megütötte. A bíróság előtt a pékmester tagadta a vádat, azt mondotta, hogy akkor sérülhetett meg, mikor részegen elesett, de nem az ő ütésétől. A bíróság megállapította a vádlott bűnösségét és elítélte két hónapi fogházra, de az ítélet végrehajtását, tekintettel az enyhítő körülményekre felfüggesztette.

Kielégitő az állategészségügy Hajdu megyében

Dr Zsupán Kálmán m. kir. állategészségügyi tanácsos Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Hajdú vármegye márciusi állategészségügyi állapotáról a következő jelentést tette:

Az állategészségügy álapota március hónapban kielégítő volt. A hivatalból kimutatandó ragadós állatbetegségek közül fellépett a lépfene Balmazújváros, Egyek, Kaba és Nádudvar községekben, a ragadós száj- és körömfájás Tiszacsege községben, az ivarszervi hólyagos kiütés lovon, Püspökladány községben juhokon, Hajdúnánás megyei városon lovon, a sertéspestis Hajdúsámson községben, a szarvasmarhák nyilt gümökórja Balmazújváros és Tiszacsege községekben, megszünt a lépfene Balmazújváros, Egyek, Kaba és Hajdúszovát községekben, a ragadós száj- és körömfájás Nádudvar községben, a sertéspestis Kaba és Püspökladány községekben, a sertésorbánc Hajdúsámson községben.

Az állatforgalom márciusban a következő volt: Vasúton elszállítottak 75 darab lovat, 33 darab két éven felüli szarvasmarhát és 33 darab borjút, 793 darab juhot, 3 darab bárányt, 2003 darab hízott sertést és 910 darab sovány sertést. Ezek szerint az állatforgalom a februári forgalomhoz viszonyítva a lovakat és juhokat illetően emelkedett, a szarvasmarhákat és sertéseket illetően pedig csökkent.

A ragadós száj- és körömfájás Hajdú vármegyében csak Tiszacsege községben van megállapítva. Az ebeknek veszettség ellen védőoltása a vármegyében megkezdődött, de az álaltorvosok márciusban az oltásokat más irányú fontos elfoglaltságuk miatt félbeszakították és csak áprilisban fejezik be.

— **A pápa rádiószózata Spanyolország népéhez.** Vatikánvárosból jelentik: A pápa vasárnap, április 16-án délelőtt 11 órakor a rádióban Spanyolországhoz beszédet intéz.

SZINHÁZ

A szinházi iroda jelenti:

Prömier lesz ma, szombaton este prömier bérlet és szombatesti bérlet együtt.

Mézeskalács

látványos daljáték.

Szombaton délután fél 4 órai kezdettel rendkívül mérsékelt helyárakkal zónaelőadásban

BUBUS!

Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal

Kávé habbal

Vasárnap, hétfőn (A bérlet 24.) és kedden (B bérlet 24. sz.)

Mézeskalács

Aki olcsóbban akar színházba járni, kérjen 30 százalékos kedvezményre jogosító szelvénytömböt a földszinti titkári irodában.

1.2 millió halottja van a spanyol háborunak

Madrid, április 14. A spanyol polgárháboru halottainak számát a két oldalon mintegy 1.2 millióra becsülik. Ebből 450.000 katona, 750.000 polgári lakos. A nemzetiekre ebből 130.000 halott jut. A nagy különbséget Franco csapatainak megsemmisitő tüzérségi fölényével magyarázzák.

A hajduszoboszlói vadászterületet egy tagban adják ki

A hajdúszoboszlói vadászterület ügye, mely a város egész határában terül el, dr Békéssy Jenőnek, a hajdúszoboszlói Vadásztársaság elnökének fellebbezése folytán foglalkoztatta a vármegyei kisgyűlést. A kisgyűlés azt a felfogást tette magáévá, hogy a vadászterület vadászati jogbérletét nem több részben, hanem egy tagban adja ki, mert így a vadvédelem jobban gyakorolható.

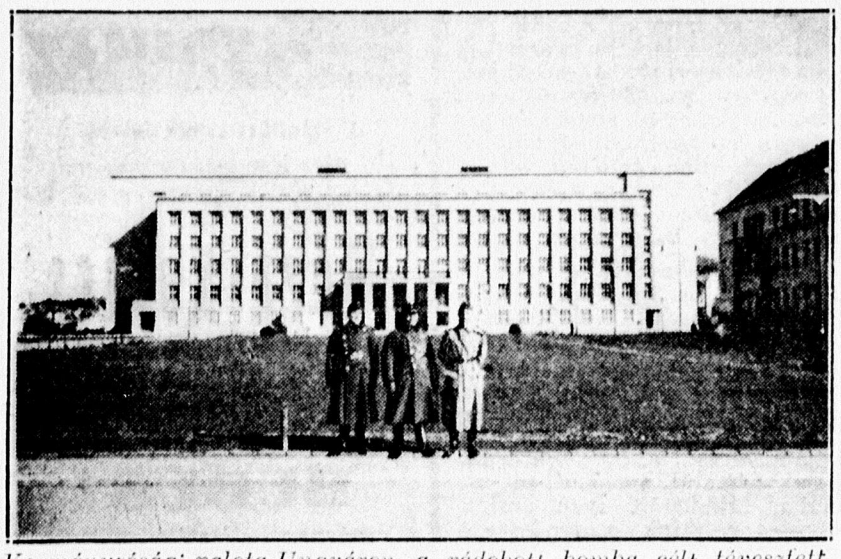
Mussolini tengerit osztat ki Albániában

Róma, április 14. Tiranai jelentések szerint az albán főváros gazdasági élete ismét fellendült arra a hírre, hogy Albánia és Olaszország perszonál unióra lép egymással. Az albán gazdasági körök bíznak az ország gazdasági fejlődésében, mert továbbra is számíthatnak az olasz segítségre.

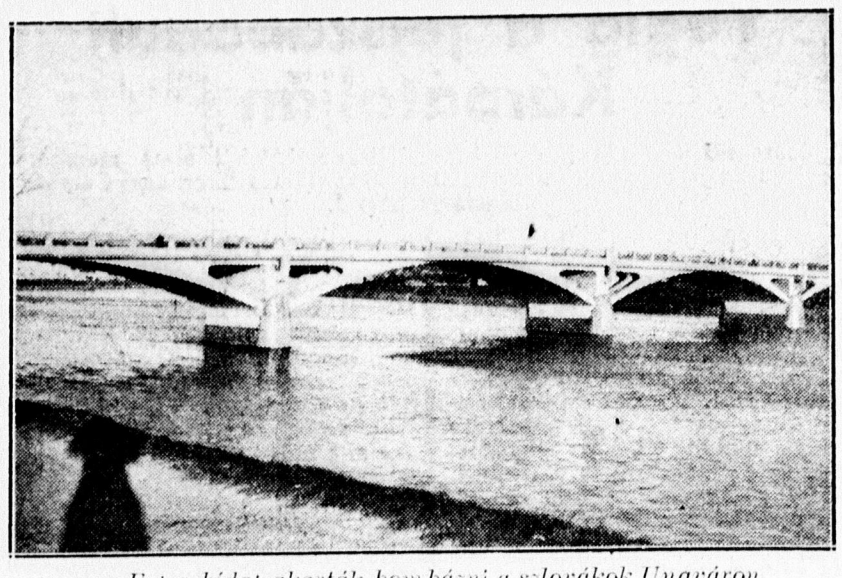
Mussolini elrendelte, hogy két gőzössel azonnal nagymennyiségű tengerit szállítsanak Durazzo, Valona és San Giovanni di Medua kikötőjébe. A tengerit ingyen osztják a nyomorban sínylődő lakosság között. Egy további szállítmány a napokban indul útnak Santa Quarantába.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: 5, 7, 9 órakor „LORD NELSON GYŐZELME“ (Tyrone Power). — Holnap: DEANNE DURBIN film!



Kormányzósági palota Ungváron, a rádobott bomba célt tévesztett s az Ung-folyóba esett.
(Dr Kiss Gábor felvétele.)



Ezt a hidat akarták bombázni a szlovákok Ungváron.
(Dr Kiss Gábor felvétele.)

Nagy vasuti szerencsétlenség

Mexikó, április 14. Mexikóban a Queretara államban súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Oka az volt, — hogy a Lagedóból jövő expressz a hajnali órákban San Juan del Rio mellett műszaki hiba következtében a nyílt pályán megállott és a Guadalajara felől érkező vonat belerohant. Eddig 30 holttestet és mintegy száz sebesültet szabadítottak ki a romok alól.

Részvéttáviratok

F. Varga Lajos nagyrévi lelkésznek, a debreceni református egyház volt esperesének elhunyta alkalmából Révész Imre püspök az elnökség nevében a következő táviratot küldte:

Egyházkerületünk nagyérdemű, régi munkásának, a kedves lelkipásztornak és hűséges egyházkormányzónak elhunytát őszinte szívvel gyászoljuk. Az Úr vigasztalja szeretteit.

Az elnökség nevében: Dr Révész Imre püspök.

— **Kettőshalált okozott az elromlott fék.** Munkácsról jelentik: A színáki faipari vasúton egy megrakott hegyivonat féke elromlott és a szerelvény nagy sebességgel kezdett lefelé guruini Az egyik kanyarodóban a vonat kisiklott és maga alá temetett három munkást. Szkiba Mihály azonnal meghalt, Preszte András keze-lába eltörött s egy félóra mulva meghalt, míg Stambauer János negyvenéves geredeni munkást a mentők még élve vitték a munkácsi kórházba, de állapota igen súlyos. A vizsgálat folyik.

Fantasztikus amerikai pénzügyi terv

Az angol és francia hadipénztárak támogatása.

Newyork, április 14. A „New York Times" feltünő helyen közli azt a tervet, amelyet csütörtökön Morgenthau pénzügyminiszter állitólag jóváhagyott és amelynek az a célja, hogy az amerikai kormány a Johnson-törvény kikerülésével többmilliárd dollárral segélyezze az angol és francia hadipénztárakat. A terv szerint azon a cimen, hogy háboru esetén az értékpapirpiacot megszilárditsák és megrázkódtatásoktól megóvják, az amerikai értékpapirpiacon elhelyezett valamennyi brit és francia értékpapirt felvásárolják. Ezeknek az értékpapiroknak értékét 2—4 milliárd dollárra becsülik.

A pápa beszéde a katólikus nőkhöz

Róma, április 14. (MTI). XII. Pius pápa pénteken délelőtt kihallgatáson fogadta a katolikus női szövetségek nemzetközi nagygyülésének résztvevőit **köztük a magyar katolikus női szövetségek képviselőit is.** A pápa beszédet intézett az összegyült asszonyokhoz és leányokhoz.

Beszédében felemelte szavát a materialista önzés ellen. **A szociális élet egyre inkább az egyéni érdekeknek és az egyéni érdekek versengéseinek rendelik alá Ezen a hibán nem lehet olyan rendszerekkel segiteni, melyek maguk is materialista szellemmel vannak áthatva. Az egyetlen megoldás az Istenhez és Krisztushoz való visszatérés.**

A pápa ezután kötelességévé tette a katolikus leányoknak és asszonyoknak hogy munkájukkal segitsék elő Krisztus országának visszatérését.

x **Kifogástalanul fest, tisztit Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztitás, vasalás 3 P.**

Francia: soha

Páris, április 14. (Stefani.) A Ducenak a fasiszta nagytanácsban elmondott tegnapi beszédével kapcsolatban párisi politikai körökben kijelentik, hogy a beszéd se nem sulyosbit, se nem könnyit a helyzeten, de attól tartanak, hogy a „mindennapi feladat", amelyre Mussolini beszédében célzott, az olasz követelések megvalósitását jelenti, amire Franciaország már válaszolt s a jövőben is változatlanul a hagyományos „sohával" fog felelni.

— **Budapest városrendezési problémái.** A Magyar Mérnök és Épitész Egylet debreceni osztálya rendezésében dr **Bierbauer** Virgil épitészmérnök 1939 április 17-én, hétfőn délután 6 órakor előadást tart „Budapest városrendezési problémái" cimmel a Déri muzeum előadástermében. Az előadás dijtalan, vendégeket is szivesen látnak. Előadás után vacsora az Angol Királynő étteremben.

Göbels Belgrádban

Belgrád, április 14. Göbbels dr birodalmi miniszter Istambulból jövet pénteken 11.30 órakor leszállott a belgrádi repülőtéren. Üdvözlésére megjelent a repülőtéren Cincar Markovits jugoszláv külügyminiszter, Heeren belgrádi német követ és számosan. Göbbels dr a jugoszláv külügyminiszter kiséretében körutat tett Belgrádban, majd 12.30 órakor magánrepülőgépén tovább repült Berlinbe.

— **Olaszország évi búzaszükséglete kb. 80 millió métermázsa.** Kedvező időjárás esetén ezt a mennyiséget már fedezi a belső termelés, amit hatalmas arányú mütrágyázási akcióval sikerült fokozni. Jelenleg a kukorica termelést akarja fejleszteni az olasz kormány, mert jó részben pótolni akarja az egymillió tonnás kukoricabehozatalt.

— **Az idei termésből 6.800.000 mázsa búzát** és 280.000 mázsa lisztet adtunk el külföld e. A fenti mennyiségből 3.500.000 mázsa búzát Olaszország vett át tőlünk.

— **Kétszáz gyilkosságot követett el egy spanyol gonosztevő.** Madridból jelentik: A rendőrség folytatja azok kikutatását és letartóztatását, akik a vörös terror idején bünecselekményeket követtek el. A gonosztevők egyike Enrique Verges-Risusno, aki több mint kétszáz embert gyilkolt meg. Rendszerint éjszaka lepte meg, más gonosztevők társaságában áldozatait és Madrid külterkeire hurcolta és kivégezte őket. Egy Alfonz Becerria nevü gonosztevő lelkiismeretét nyolcvan ember kiirtása terheli.



Japán tankok bevonulnak egy megháditott kinai városba.



Uj tipusu 1000 lóerős harci amerikai repülőgép.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK SZOLGÁLATA: április 15—22-ig: **„Kossuth"**, Piac ucca 26., telefon: 29-56. — **„Isteni gondviselés"**, Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 29-81. — **„Csokonay"** Mester ucca 43., telefon: 10.15. — **„Árpád fejedelem"** Csapókert, Jánossy ucca 44.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Magyar asszonyok

Szelid szemüknek könnyes ablakából
Lehajtott fejjel néz ki rám a gond,
A lelkük tükrén, mint bús, barna fátyol,
Álmatlan éjek halk árnya borong.

Az ajkuk néma és sápadt az arcuk,
Nincs tavaszuk: piros rózsát hozó.
Álomfáinak kőzt tépő, vad vihar zúg,
És száz vágyukra rászitál a hó.

Keskeny kezük kemény munkába barnult,
Az életútjuk hajsza és robot
S szivünk mélyén az elszállt, szépséges mult
Áldott emléke fájón felzokog...

Tőlük tanultam szótlan tűrni, várni,
Szivtemplomomban ők a hit-falak.
A zúgó Mának csöndes Máriái,
Szent fájdalommal a kereszt alatt...

özv. Hübner Károlyné.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Szenes László. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szenes László, 11 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor dr Lencz Sándor. Kossuth u. templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Siposs Imre, délután 4 órakor Hézser Zoltán. Ispotály-templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr H. Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Fentős Tibor. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor dr Bartha Tibor, délután 3 órakor Heretek Antal. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Vándor Ernő, délután 3 órakor Kiss Lajos. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. Téglavetői gyül. házban délután 3 órakor Kováts Árpád. Wolaffka-telepi olvasókörben délután 3 órakor Kovács József. Olajütői imaházban délután 3 órakor Orosz János. Nyulason délelőtt 10 órakor Balázs Béla. Klinikai istentiszteletek reggel 8 órakor Kalmár Lajos, Sulyok Sándor. Tanyai istentiszteletek: Pallagon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. Hortobágyon délután 3 órakor vitéz Szabó Endre.

— **Vasárnapi szentmiserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnákban.** Rendes vasárnapi miserend, misekezdetek regel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagy mise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond Mellau Márton pápai prelátus, további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél egy órakor. A kertségekben: Homokkertben dr Rassovszky Kálmán, Csapókertbe Kummergruber Emil püspöki tanácsos, Hajdúsámsonban Novák Gyula, Klinikán Béres Endre, Pallagon Bátky Miklós, Szoboszlai úton Szücs Ferenc, Nyilastelepen Kiss László.

— **Kanonoki beiktatás.** Beöthy főtanfelügyelőt, a nagyváradi csonkaegyházmegye uj kanonokját szerdán iktatta be stallumába Szirmay L. Árpád prelátus a budapesti egyetemi templomban.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye és szentségimádás.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Este 5 órakor esti istentisztelet. Prédikál Koren Emil.

— **Evangélikus konfirmáció.** Az evangélikus lelkészi hivatal kéri a 14 éves konfirmandus evangélikus tanulók szüleit, hogy gyermekeiket irassák be a lelkészi hivatalban konfirmációi oktatásra a délelőtti hivatalos órákban.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhítat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—8-ig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. Pénteken este 7—8-ig imaóra.

— **Az ügyvédi kamara közgyülése.** A debreceni ügyvédi kamara április 16-án, vasárnap tartja a kamara nagytermében rendes közgyülését, melynek legfontosabb tárgya a kamara 1938. évi működéséről szóló jelentés megállapitása. A közgyülés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, aminek az a magyarázata, hogy a jelentés nemcsak az elmult évi jogalkotásokról és azok hatásáról számol be, hanem az ügyvédi kar sürgős kivánságait is a kormányzat elé tárja és ezért a jelentés egyes szakaszai körül előreláthatóan nagyszabásu vita indul. A közgyülés pontosan délelőtt tiz órakor kezdődik.

— **Hajdú vármegye egészségügyi személyzetében** március folyamán a következő változások történtek: dr Kovács Sándor orvos Hajdúszovátról Edelénybe, dr Gyopár László orvos Tiszacsegéről Bátorkeszibe távozott. Dr Csesznek Géza elköltözött Egyekről, dr Berkes Sándor Egyeken letelepedett. Dr Görgey Márton ny. főorvos elhunyt

— **A kormány ismét lényegesen felemelte a selyemgubó beváltási árát.** Az idén az I. oszt. gubó kgjáért a mult évi 1.40 helyett 1.80 pengőt fognak kapni a selyemtenyésztők. Ez a jelentékeny árfeljavitás a selyemtenyésztési vállalkozóknak igen szép jövedelmet biztosit és egyuttal aminőségi termelésre is serkentésül szolgál. Aki jól táplálja és előirás szerint gondozza a selyemhernyót, sok I. oszt. gubót fog beszolgáltatni és ennek megfelelően a keresete is jóval nagyobb.

— **A renyhe bélmüködés folytán** a táplálékok emészthetetlen salakja beleinkben megrekedve bomlásnak indul. Ennek következménye fejfájás, rossz szájiz, étvágytalanság, fáradtság s nem megy a munka, rossz a közérzetünk. Este lefekvés előtt 2—3 szem Artin-dragéet bevéve e kellemetlenségeket könnyen elkerülhetjük.

x **Most adja el** az Aranybeváltóban fogaranyát, brilliánskövét, Wipla, Hatvan ucca 1.

— **Engedélyezték a magyarországi „Német a németért" akciót.** A Deutscher Volksbote legujabb száma jelenti, hogy a belügyminisztérium engedélyezte a „Német a németért" gyüjtési akciót a visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai németség segélyezésére. A lap felhivja olvasóit, hogy a segélyeket az Üllői ut 19. alá juttassák el. A lap közli még, hogy a belügyminiszter rövidesen engedélyezni fogja a „Német-ház" épitőalap gyüjtést is. „A német ház, — irja a lap — német vár lesz s az lesz a feladata, hogy a magyarországi németséget minden szükség ellen megvédje."

— **Homokzsákkal látnak el minden házat Párisban** és környékén a hadügyminiszter rendeletére, hogy háboru esetén védekezni lehessen a gyujtóbombák ellen.

— **Elfogtak egy gabonatolvajt Debrecenben.** Az elmult éjszaka, Macs 21 alatt nagy gabonalopás történt. Nagy József gazdálkodótól 5 zsák gabonát loptak el a magtárból. Reggel Debrecenben az egyik rendőr igazoltatta ifj. Nagy Sándor nevü macsi lakost, akinél a termény volt. Beismerte, hogy lopásból származik és értékesités végett hozta be Debrecenbe. A rendőrség őrizetbe vette és az eljárás lefolytatására átadta a csendőrségnek.

— **Rejtélyes körülmények között meghalt egy kisleány** Ujfehértó községben. Dudás Juliánna hét esztendős volt. Amint pajtásaival játszadozott, hirtelen rosszul lett és néhány perc mulva meghalt. Orvosai megállapitották, hogy a halált mérgezés okozta. Holttestét felboncolják a halál okának pontos megállapitása végett. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Felakasztotta magát** gyógyithatatlan betegsége miatt 76 éves korában Földes községben Medgyessy Lajos földmives. A debreceni ügyészség a temetési engedély megadta.

— **A marólúgot a gyermek által elérhető helyen tartotta** egy csuporban özvegy Mikó Józsefné és a kis fia ivott a maró folyadékból, mert azt hitte, hogy tea van a csuporban. A gyermek felépült és az özvegy ellen megindult a bünvádi eljárás gondatlanságból okozott sulyos testi sértés cimén. A vádlottak padjára került Czinege János kereskedő is, aki engedély nélkül kiadta a marólúgot. A debreceni törvényszéken a Tokay tanács elitélte az asszonyt 20 pengő pénzbüntetésre, a kereskedőt 30 pengő pénzbüntetésre. Az itélet jogerős.

— **Bizományi árut adtak át értékesitésre** Nagymáté István ügynöknek, aki egyideig elszámolt pontosan, de egyszer nem adta át mge bizójának, Ujhelyi Istvánnak a pénzt és ezért feljelentést tettek ellene sikkasztás miatt. A törvényszék előtt azzal védekezett az ügynök, hogy olyan megállapodás volt közöttük, hogy a pénzt forgathatja, jobb üzlet reményében és vásárolhat uj árut is. Az egyik üzletre ráfizetett és azért lett vesztesége. A feljelentő tagadta, hogy ilyen irányú megállapodásuk lett volna és ezért elitélte a biróság az ügynököt két hónapi fogházra.

— **Tisztelettel értesitjük** a n. é. közönséget, hogy a Köntöskerti Ifjúsági Egyesület, egyesületünk, f. hó 16-án d. u. fél 6 órai kezdettel mükedvelő előadást tart a téglavetői Imaházban, melyre mindenkit szeretettel hiv és vár a rendezőség.

— **Távolbalátó telefont mutatnak be a németek** az argentiniai fővárosban ülésező XI. nemzetközi postaügyi kongresszuson, melyen nyolcvan állam 191 kiküldöttje vesz részt.

— **Gróf Zichy Nándor szerencsés autókarambolja Nyiregyháza határában.** Tegnap reggel szerencsés kimenetelü autókarambol történt Nyiregyháza határában a debreceniúti vámtól alig pár száz méternyire. Gróf Zichy Nándor felvidéki útjáról hatalmas Steyer kocsijával Debrecen irányába haldt egy hölgy társaságában. Ismeretlen okok következtében az autó, melyet a gróf maga vezetett, az országútat szegélyező egyik fának neki rohant. Az összeütközés folytán az autó sulyosan megrongálódott, a bentülőknek a véletlen szerencse folytán semmi bajuk sem történt. A gróf a legközelebbi vonattal folytatta útját Debrecen felé.

— **Éles lövészet.** Április hó 17., 24., 26., 27., 28. és május 1., 3., 4. és 5-én a Sárkut tanyánál levő harcszerü lőtéren, a pallagpusztai vasuti állomás közelében éles lövészet lesz. A lőtert e napokban a lövő alakulsat 7 órától 18 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdusámson közötti országuton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, kerékpár stb.) részére esetenként meg fogja nyitni.

— **Megkezdődtek a békebeli bika viadalok Spanyolorszgában.** A spanyol főváros felszabaditása után most ült össze első izben a városi tanács és megállapitotta, hogy a város ellátása már teljesen simán bonyolódik le. Husvétkor több spanyol városban a békeélet hires bikaviadalait már megtartották és a nézőtereket zsufolásig megtöltötte a közönség.

— **A németországi katonai járművek sebességének szabályozására** a haderő legfőbb parancsnoka elrendelte, hogy az elérhető legnagyobb sebességnek 75 százalékával haladhatnak csak a katonai járművek, de semmiesetre sem lephetik tul az óránkénti 100 kilométeres sebességet.

— **A tétényi Gömbös-villa betörői elitélték a pestvidéki törvényszéken.** A banda kirabolta vitéz Gömbös Gyula özvegyének nagytétényi villáját és a környező villanegyedekben számos más betörést követtek el. Ifj. Budavári Ferencet 15 betöréses lopás miatt két évi fegyházra, Steiner Lászlót négy lopás miatt tizhónapi börtönre, Mészáros Jánost orgazdaság miatt négyhónapi fogházra, Máté Józsefet és Kolikója Pétert orgazdaság miatt kéthónapi fogházra itélte. Az itélet jogerős.

— **Fogadásból kente magát négerre Buga Elemér.** A minap beszámoltunk arról, hogy Buga Elemér népzenész korommal bekente az arcát és a Dégenfeld téren halálra rémitette a falusi asszonyokat. Nagy csődület támadt körülötte, úgyhogy az őrszemes rendőrt értesitették, aki a renitenskedő Elemért bekisérte a rendőrségre, ahol egy napig fogvatarották. Tegnap találkoztunk Elemérrel a Csapó uccán, ahol búsan keresgélt valamit. Elmondotta, hogy 1 pengőért csinált magából négert. Egy falusi legénnyel megismerkedett az uccán, aki fogadott vele egy pengőbe, hogy nem keni be az arcát korommal. Buga Elemérnek nagyon kellett egy pengő és fogadott. A fogadásból valóság lett, aminek következményeképpen uccai botrányt okozott Elemér. Az egy pengőből 90 fillért kapott meg a delikvens. Elmondotta még azt is, hogy elvesztette a hegedűjét és azt keresi az uccán.

— **Megfojtotta, aztán szétverte a férje törvénytelen gyermekének fejét Danionuné.** Tolouse környéki földbirtokos neje. Háztartási alkalmazottjuktól született férjének gyermeke s az asszony, ahogy ezt megtudta, meggyilkolta a gyermeket. Az asszonyt egy évi börtönbüntetésre itélték.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kövesi József MÁV fékező, Püspökladány, fiú Pál, József. Kiss József napszámos, Karcag, fiú József. Tóth János őrmester, Károly Ferenc József út 68., leány Márta. Dorogi János napszámos, Hegyi Mihály ucca 20., leány Róza, Margit. Lévai Márton városi tisztviselő, Hajdúböszörmény, fiú András. Barna Lajos napszámos, Balmazujváros, fiú Géza és leány ikertestvére Róza. Horváth József fuvaros, Szepes ucca 75. fiú István. Puskás Károly gazdálkodó, Homok ucca 100., lány Juliánna Lenke. Tóth József műszaki rajzoló, Toldi ucca 8., leány Magdolna Vera. Szilágyi Sándor napszámos, Diesőffy u. 8. szám, fiú Gábor. Nagy János napszámos, Fáy dülő 37. leány Etel. Vida Lajos csapos, Burgondia ucca 17. fiú Lajos Béla. Szabó Sándor földműves, Ujléta, leány Irma. Bartha István gépészmérnök, Rákosi Jenő ucca 5. lány Csilla, Evelin. Dölle Attila posztatiszt, Külsővásár-tér 5 A), fiú Attila. Olajos Zsigmond cipészsegéd, Móric ucca 34. leány Anna Mária.

Eljegyzések: Bencze János földműves, Hargita ucca 18.—Szanka Margit, Ferenc József út 10. Dobos Béla motorszerelősegéd, József kir. hereeg u. 58.—Szabó Eszter, József kir. hereeg ucca 2. Dr Schwarcz György ügyvéd, Deák Ferenc ucca 11.—Krémer Zsuzsánna, Timár ucca 9.. Mikulás László Ferenc kereskedősegéd, Széchenyi u. 44.—Szabó Margit, Keresényi ucca 43 Farkas András földműves, Kádár u. 21.—Nagy Juliánna, Zöldfa ucca 4. Móró István jogosított földmérő, Derecske—Székely Pálma, Hadházy út 26. C. Lázár Gusztáv gyári munkás, Miskolc—Telenkó Juliánna, Balaton ucca 1. C. Tiba Miklós élőállat bizományos, Göncz ucca 5.—Kenyeres Juliánna, Malom ucca 61. Kántor Antal vagongyári alkalmazott, Eötvös u. 61.—Horog Margit, Vendég ucca 58. Kántor Béla kárpitosmester, Kossuth ucca 49.—Suhajda Margit Julianna, Rigó ucca 12 A). Báji Imre erdőtelepítő, Haláp 79.—Szegedi Zsuzsánna, Szikigyakor. Forgács Bálint fodrászsegéd, Hatvan ucca 71—Karikás Margit, Faragó ucca 24. Magyari János cipészsegéd, Huszárgál ucca 65.—Kiss Ilona, Etel, Kinizsi ucca 99. Bihari Pál István hentessegéd, grf. Leiningen ucca 27.—Váczy Mária, Haláp 9. Patay István János városi tisztv., Szabó Kálmán ucca 16.—Éles Terézia Ovoda ucca 3. A). Kovács Pál cipészsegéd—Viski Erzsébet, Magyar ucca 15. Császi Lajos hentessegéd, Hajdúszoboszló Tömöri Róza Ágnes Monostorpályi út 62. szám. Nemetz Lajos Gyula kertész segéd—Sári Margit, Gazdasági Akad.

Halálozások: Zs. Nagy Juliánna házt. alk. ref. 17 éves, Meszena ucca 7. szám. Grád Lajos napszámos, gör. kat. 69 éves, Csokonay ucca 38. szám. Deutsch Sándor szabósegéd, izr. 19 éves, Budapest. Schvarc Regina háztartásbeli izr. 41 éves, Püspökladány. Hegedüs Antalné sz. Czégény Etelka ref. 58 éves Major ucca 38. Madarassi Juliánna ref. 10 napos, Urrétje u. 50. Nagy Irén háztart. alk. ref. 19 éves, Szent Anna ucca 48. Turgyán Juliánna, baptista 4 hónapos, Monostorerdő 1. szám. Biró Márton fürdőigazgató, izr. 57 éves, Rákóczi ucca 29. Bernát András izr. 6 hónapos, Ferenc József út 63. Németh Albert gör. kat. 9 hónapos. Rácz István ref. 1 hónapos, Bocskay bérház II. Paulik Sándor gör katolikus, 1 hónapos, Pesti ucca 4.

— **Katona Gyula képkiállitása** Arany János u. 39. sz. alatt megtekinthető minden nap d. e. 9—1-ig, d. u. 4—6 óráig. Vasárnap este 6 órakor zárul.

GYÁSZ ROVAT

Rácz István 7 hetes gyermek elhunyt. Temetése szombaton délután négy órakor lesz a köztemetői 3-as teremből, református szertartással. — Lakás: II. sz. Bocskay bérház. **Pusztai** temetkezési intézet.

— **Winkler Lajos ny. egyetemi tanár, a Tudományos Akadémia tagja meghalt.** Az európai hirü tudóst, aki a budapesti egyetem kémiai intézetének 24 éven át volt igazgatója, 76 éves korában Budapesten érte a halál.

— **A marólúg ujabb áldozata.** Súlyos szerencsétlenség történt pénteken este a Barcaság ucca 14. számú házban Nagy Endre idegklinikai ápoló lakásában. Az ápoló kétéves Ibolya nevü kisleánya egy óvatlan pillanatban beleivott a marólúggal telt edénybe és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Borzalmas sikoltására elősiettek a házbeliek, akik rémülten látták a szerencsétlen kislányt kínok között vonaglani. Értesitették az esetről a mentőket ahonnan autóval mentek ki a gyermekért és első segélynyujtás után a gyermekklinikára szállitották. A kisleány meglehetősen nagy mennyiséget ivott a méregből, mely súlyos belső roncsolásokat vitt végbe rajta.

— **Iparvasut-szerencsétlenség 3 halottal.** A bikszádi erdőségből farönköket szállitó iparvasut utolsó kocsija utközben lekapcsolódott. Az elszabadult kocsi nagy sebességgel robogott visszafelé a lejtős uton és összeütközött egy másik iparvasuti kocsisorral. A kocsik kisiklottak és a leguruló hatalmas farönkök Veres Péter, Lukács György és Paul Constantin munkásokat agyonnyomták.

— **Volt cseh miniszter Szovjetoroszországba vándorolt.** Prágából jelentik: Dérer Iván pozsonyi ügyvéd, volt csehszlovák miniszter, a szociáldemokrata párt egyik vezetőpolitikusa elköltözött Pozsonyból és Szovjetoroszországba vándorolt ki.

— **Hősi halottat temettek Szarvason.** Szarvasról jelentik: Nyemcsok György 22 éves honvéd a kárpátaljai harcokban hősi halált halt. Holttestét szülei hazaszállitották Szarvasra és a község lakosságának nagy részvéte mellett temették el.

— **A domoszlói ügyben tizenkilenc embert vittek az egri ügyészség fogházába.** Ismeretes, hogy vasárnap Domoszló községben tiltott gyülés miatt a csendőrség őrizetbe vette Szöllősi Ferencet, a rendőri felügyelet alatt álló nyilas szervezőt, akit a tömeg kiakart szabadítani. Az a körülmény, — hogy tömegesen szállitak szembe a karhatalommal tulajdonképpen statáriális bűncselekmény. A csendőri nyomozás azonban ebben az ügyben még nem fejeződött be, tehát még nem dönthették el a főkolomposok sorsát. Egyébként ma tizenkilenc embert szállitottak be az egri ügyészség fogházába s ellenük izgatás és hatóság elleni erőszak miatt emelnek vádat.

NYILT TÉR

Ügyfelem átveszi Erdős Gyula debreceni, Csapó ucca 40. szám alatti hentes és mészáros üzletét. Hitelezők mellőzés terhével 3 napon belül jelentsék be nálam követeléseiket.

Dr Grósz Zoltán ügyvéd,
Sas ucca 2.

Balmazujvároson mezőgazdasági népiskolát állitanak fel

Balmazujváros képviselőtestülete elhatározta mezőgazdasági népiskola felállitását, mivel a községnek 667 elemi iskolát végzett tanulója van. A mezőgazdasági népiskola felállitását belügyminiszteri jóváhagyás végett a vármegyei kisgyülés felterjeszti a minisztériumba.

Hajduszováton két kilométeres gyalogjárót épitenek

Hajdúszovát község elöljárósága elhatározta, hogy a Horthy-telepen gyalogjárót épittet 200 méter hosszúságban 4000 pengő költséggel. Miután a gyalogjáró létesitésére a költségvetési fedezet megvan, a közgyülés dr Versényi referálása után az épitkezést jóváhagyta s azt rövidesen meg is kezdik.

KÖZERDEKÜ LEVELEK

A DEBRECZEN folyó hó 14-iki számában helyt adott főszerkesztő úr egy közérdekü levélnek, mely a gyermekeknek a Nagyerdőre való olcsóbb kijutásáról ir. Köszönöm a DEBRECZEN nek, hogy ezt a levelet leközölte. Boldogok lennénk, ha lenne valami eredménye. Ugyanis — mi többi nők, — szintén szivünkön viseljük a gyermekek egészségét, nemcsak örömmel üdvözöljük, miként a levélirója mondja ezt az elgondolást, hanem hálásak vagyunk, hogy helyettünk már is megszólalt. En magam is akartam ilyesmit inditványozni.

Kell, hogy a szegényebb és gyengébb gyerekek is, akik nem birnak messze gyalogutakat tenni, kijuthassanak a jó levegőre, olcsóbb villamosjeggyel. Én részemről csak azt teszem még hozzá, hogy ne csupán kicsiny gyermekeknek engedélyezze ezt a villamostársaság, hanem a nagyobbaknak is (14—15 évig). Hisz az ilyenkorú gyermekek közt is sok sápadt és beteges van. Bár mielőbb bekövetkeznék ez a szerencse. Hisz igy fejlődne és nőne fel sok egész séges kis magyar.

Tisztelettel:
Egy előfizető.

17934/1939. A. HIRDETMÉNY. Az elsőfokú tüzrendészeti hatóság felhivja a város *mezőgazdasági termeléssel és állattartással foglalkozó gazdaközönségének* figyelmét a 180.000/1936. B. M. sz. rendeletnek *a mezőgazdasági terményeknek tüztől megóvására* vonatkozó — és a rendelet 1926—129. §-aiban foglalt rendelkezéseire. A rendelet a hatóságnál Rendőrség III. em. 95. sz. és a tüzoltófőparancsnokságnál, betekintésre rendelkezésre áll. A rendelet főbb intézkedései: 1. A város belterületén egy heti szükségletet meghaladó takarmány tartására, úgyszintén a belterületen történő cséplésre a hatóságtól *engedélyt kell kérni.* Tüzbiztos csürben és pajtában elhelyezett takarmány, azonban bármilyen mennyiségben tartható külön engedély nélkül. 2. Vasútvonal mentén terményt legalább 100 méter távol kell elhelyezni, pályaudvar körül pedig 400 m-re. Az aratás után a tarlón egymásba folyó *védőszántást* kell alkalmazni. 3. Csak teljesen *kifogástalan cséplőgéppel* szabad csépelni. (Tüzelő és szikrafogó, hamuláda rendben legyen, targonca fecskendő takarékponyvák, tüzoltóeszközök stb. rendelkezésre álljanak.) Debrecen, 1939. ápr. 11. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

— **Az ötvenes években levő egyéneknél** reggelenként felkeléskor egy félpohár természetes **Ferenc József** keserüvíz könnyü bélürülést, kielégitő gyomoremésztést, jó étvágyat és nyugodt alvást biztosit, az agysejtek működését pedig gyakran meglepő módon fokozza. Kérdezze meg orvosát.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban még tartott a déli meleg tengeri levegő beáramlása észak felé s az időjárás derült és száraz jellegü volt. A hőmérséklet napközben délen 27, Budapesten 26, nyugaton s északon 24—25 fokra emelkedett. — Este pedig Ungvárott 16, Budapesten 22, az ország többi részén 20—23 fokos volt a meleg.

Jóslás: **Mérsékelt déli, délnyugati szél, változó felhőzet, helyenként, főleg az ország északi felén zivatar és záporeső, a meleg tovább tart.**

— **Itélet a szolnoki visszaélések ügyében.** Szolnokról jelentik: Falkai Gyula törvényszéki elnök ma hirdette ki a Kúria itéletét az emlékezetes városházi visszaélések ügyében. A Kúria Farkas Tivadart, a városi javadalmi hivatal főnökét másfélévi börtönre, Sárközy Ferenc pénztárost egyévi és 2 hónapi börtönre, Fazekas Gábor vámszedőt pedig egyévi börtönre itélte.

— **Ujra elindul országjáró utjára a Szent Jobb.** A tavaly, Szent István jubileumi évben megkezdett Szent Jobb vrszágjárásnak az idén folytatása lesz. Április 29-én, szombaton indul el az Aranyvonaton országjáró utjára a dicsőséges Szent Jobb. Ezuttal Veszprémbe, Zirere, Pannonhalmára és a vissza csatolt Komárom, Érsekujvár és Lévára. A visszacsatolt területek lakossága nagy lelkesedéssel fogadta az előzetes hirt, hogy első Szent Istvánunk épségben maradt Jobbja az Aranyvonaton diszes kisérettel ujra országjárásra indul, hogy most már azokat a vidékeket is felkeresse, amelyek visszajöttek az anyaországhoz.

MOZI

Zaza

A Hungária mozgó filmje.

A ZAZA, melyet eredetileg drámából dolgoztak filmre, már a némafilm idejében is emlékezetes sikert aratott kedves, romantikus meséjével. A vándorszínésztruppnál szerepel egy nagyon tehetséges, fiatal és szép színésznő, aki beleszeret egy férfiba és ettől kezdve nem törődik a pályájával. Később megtudja, hogy a férfi már nős. Utána megy, de talál a férfi otthonában egy kis gyermeket s ez visszatéríti szándékától. Visszamegy a vándorszínésztrupphoz, majd felfedezik és nagy színésznő lesz. A férfi utána megy, de Zaza már döntött és végleg hivatását, a művészetet választja. Ezt a mesét a rendező sok csillogó, színes ötlettel díszíti fel. Ami azonban magasan átlagon felül emeli a darabot, az Claudette Colbert ragyogó játéka. Mindenkit lenyügöz nagyszerű művészetével, mindent tud —, mint ebből a filmből kiderül, még énekelni és táncolni is. A Kánkán szám egészen elsőrangú produkció. Kitünő partnere Herbert Marshall, de a többi szereplő is kifogástalan. A kisérő müsor érdekes, változatos.

SPORT

Sporthiradó

A »Debreczen« sporthírszolgálata jelenti:

A Bocskai Budafok elleni mérkőzését nagy érdeklődés előzi meg, régen nem látott már nemzeti bajnoki mérkőzést a debreceni közönség és a Bocskai javuló formát mutat, szép küzdelemre van kilátás és így bizonyára nagyszámú érdeklődő is lesz. A Bocskai csapatát hivatalosan csak szombaton állítják össze, de valószínűleg így áll fel: Kertes — Csokai, Nádas — Elek, Pocsai, Belesik — Markos, Palotás, Sándor, Takács, Kristóf. Janzsó fáradt s valószínűleg pihen, de amennyiben Pocsai nem érkezne meg, akkor Janzsó a hátvéd és Nádas a középfedezet. Véglegesen minden szombaton dől ki.

A Budafok előreláthatólag Király és Fézler nélkül áll ki. Király katona, Fézler meg formán kívül van. Így állna fel Debrecenben a Budafok: Vági — Bánkuti, Szebehelyi — Borhy, Sós, Beretvás — Fodor, Szegedi, Hidasi, Kovács I., Kovács III.

A DVSC csak vasárnap utazik Vácra. A Váci SE ellen így áll ki a csapat: Keskeny — Antal I., Antal II. — Papp, Kántor, Nagy II. — Farkas, Szabó, Gere, Bihari I., Nagy, Kézi is elmegy a csapattal, de nem valószínű, hogy játszik. Keckeméti vezeti Meister helyett a DVSC—Váci SE mérkőzést.

A keleti amatőrmérkőzések játékvezetői. Debrecenben a stadionban fél 3 órakor DEAC—Karcagi MOVE, Rédai; Nyírbátorban Báthori SE—KKLE, Piller; Püspökladányban P. MÁV—NyTVE, dr Lengyel; Mátészalkán MVTE—NyVSC, dr Kiss; Nyíregyházán NyKISE—MTK, Szántó.

A II. osztályban: Derecskén D. MOVE—DMTE II., Joanovics. Ifjúsági bajnokságban DVSC pályán délelőtt 10 órakor DVSC—Vargakert, Horényi.

Ma, szombaton délután a ker. iskola pályán KISOK bajnoki mérkőzés lesz a kereskedelmi és fémipariskola között. Nagy küzdelem várható.

Új jobbszélsőt szerepeltet a Hungária, Nemes, az MTK játékosa játszik már vasárnap is jobbszélsőt.

Debreceni Helyi Vasut.

HIRDETMÉNY

Abból az alkalomból, hogy Debrecen állomásról Kassára folyó hó 16-án vasárnap reggel 6 ó 46 pkor külön „Filléres gyors" vonat közlekedik, az Egyetemi Klinikáktól 6 ó 10 pkor külön villamos vonatokat indítunk, amelyek Debrecen Máv. pályaudvarhoz 6 ó 30 pkor érkeznek meg.

A Filléres gyorsvonat ugyanaznap 23 ó 35 pkor érkezik vissza. A Filléres gyorsvonattól is külön villamos vonatokat indítunk az Egyetemi Klinikák felé.

Ezeken a külön villamos vonatokon mindenféle jegyek érvényesek.

Debrecen, 1939 április 14.

Az üzletigazgatóság.

KÖZGAZDASÁG

A márciusi időjárás hátráltatta Hajdu megyében a gazdasági munkálatokat

A vármegye közigazgatási bizottság ülésén Brokos Rezső gazdasági főtanácsos, a felügyelőség vezetője, jelentésében ismertette a márciusi gazdasági viszonyokat Hajdú vármegyében. A hónap túlnyomó részében az évszakhoz képest hideg és átlagot meghaladó csapadékos időjárás a tavaszi szántás, vetés és egyéb gazdasági munkálatokat nagyban hátráltatta. Az őszi repce jól telelt, elég sűrű és jól bokrosodott, fejlődését a hideg időjárás hátráltatja.

Az őszi búza és őszi rozs igen jól telelt, erőteljes fejlődésű, szép sűrű, jól bokrosodott. A hideg idő fejlődésüket hátráltatta. Helyenként víznyomás által okozott kár állapítható meg, kifagyás vagy felfagyási kár alig észlelhető.

A tavaszi árpa és zab vetés még folyamatban van.

Tengeri, burgonya, takarmányrépa alá a talajelőkészítő munkálatok folyamatban vannak, helyenként vetési, illetve ültetése megkezdődött.

A lóhere és lucerna vetések általában jól teleltek, fejlődésükben a hideg időjárásra megállottak.

A réteken és legelőkön a fű sarjadzása megindult, a hideg idő miatt azonban fejlődésében visszamaradt.

A takarmánykészlet a kihajtásig elegendő lesz.

Március havában az elővásárlási jog 4 egyén részére gyakorolтatott 27 kat. hold 838 négyszögöl területtel.

A Hajdúvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesületnek jelenlegi taglétszáma 89, az ellenőrzés alatt álló tehenek száma 340 db. Az Egyesület tagjai folyó év március havában köztenyésztés céljára 8 db. tenyészbikát adtak el 754 pengős darabonkénti átlag árban.

A meleg időjárás miatt egyre nagyobb tömegekben kerül piacra a saláta

A kitűnő időjárás igen kedvez a korai zöldségféléknek. Így a tegnapi heti piacra igen nagy mennyiségben hoztak fel salátát, spenótot, sóskát és hónaposretket. Sok van és igen szép minőségű. Az árak, bár lassan, de napmint nap mérséklődnek. Ujdonság erejével hatott a fojtott burgonya, amely szemre megtévesztésig hasonló az új burgonyához, 24 fillér kilója. A friss tavaszi cikkeken kívül, a többi téli zöldségfélékben nincs semmi forgalom.

A baromfipiacon is igen gyenge forgalo madódott. A tyúk és kappan olcsó, a csirke drága. Sok a tojás, ára 5—6—7 fillér. A kacsatojás 8 fillér.

A gyümölcspiac ebben a hónapban a leggyengébb, új gyümölcs még nincs, az alma megfizethetetlenül drága. Csupán narancsból van némi forgalom, bár már két hét mulva az is eltűnik a piacról.

Zöldségárak: Burgonya, rózsa 10—12 f, másfajta 6—10 f, fojtott burgonya 24 f, saláta feje 3—4 f, spenót és sóska tányérja 8 f, hónaposretek csomója 8 f, újhagyma csomója 6 f, vöröshagyma kg. 24 f, fokhagyma kg 34 f cékla kg 10 f, zöldség és sárgarépa kg 16 f, rebarbara levelenként 4 f, káposzta kg 10 f, kelkáposzta kg 32 f, savanyúkáposzta kg 16 f, gomba kg 2.60 P, torma kg 30—50 f, karalábé drb. 3—10 f.

Baromfiárak: tyúk kg. 1.20 P, kappan kg 1.25 P, kövérkacsa és liba kg 1.30 P, csirke kg 1.50 P, tojás drb 5—6—7, kacsatojás 8 f, kis csirke párja 40 f, kis kacsa párja 80 f, kisliba párja 1 P.

Gyümölcsárak: alma kg 6—180 f, narancs kg 70—100 f, citrom drb 5—7 f, dió kg 1.50 P, diobél kg 4.60 P.

Marha- és borjúhúsárak: I. rendű marhahús 1.20 P, II. r. 1 P, I. r. borjúhús kg 1.60—2.20 P, bárányhús 1.20 P, juhhús kg 80 f.

Sertéshúsárak és zsiradékok: tőviskes, karaly, cimb 1.80 P, tarja 1.52 P, oldalas 1.40 P, bőrös hús 88 f, zsírszalonna bőrrel 1.40, bőr nélkül 1.46 P, háj 1.56 P, zsír, sósszalonna tepertő 1.60 P, friss kolbász 2 P, paprikás szalonna 2.20 P.

Halárak: apróponty 80 f, ponty, nagyobb kg 1.20—1.80 P, csuka kg 1.60 P, balatoni fogas 3 P, baresa kg 2.40—2.60 P.

—=—

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiac:

Rozs májusra: 14.95, 15.11, 14.85, zárlat 14.85—14.88, júniusra 15.20, 15.40, zárlat 15.15—15.18.

Tengeri májusra: 17.55, 17.62, 17.43 zárlat 17.45—17.47, júliusra: 17.80, 17.70, 17.90, zárlat 17.73—17.75 P.

Készárúpiac:

A készárúpiacon csak a tengeri és a búzaliszt ára emelkedett. A tengeri 10—15 fillérrel, a búzaliszt ára pedig 25 fillérrel. A többi termények ára változatlan maradt.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.90—21.05, 78 kg 21.10—21.25, 79 kg 21.30—21.45 80 kilós 21.40—21.55. — Felsőtiszai 77 kg 20.85—21.00, 78 kg 21.05—21.20 79 kg 21.25—21.40, 80 kg 21.35—21.50 rozs pestvidéki 15.25—15.40, rozs más 15.35—15.55, takarmányárpa elsőrendű 18.20—18.50, középminőségű 18.00—18.20, sörárpa kiváló 20.00—20.75, prima 19.25—19.75, zab elsőrendű 22.90—23.00, középminőségű 22.75—22.90, tengeri 17.40—17.50, P, korpa 14.15—14.30, 8-as liszt 16.40—16.70 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A pénteken tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 635 darab sertést. A vásári állományból angol hússertés 50 darab. Az irányzat változatlan volt. Árak: szedett sertés I. 91—94 fillér, II. 84—89 fillér, III. 66—80 fillér, angol sonkasertés II. 74 92 fillér, expotzsir márkázott 149 fillér kilónként.

MEGHIVÓ.

Fehidi Testvérek Részvénytársaság, Debrecen, Szoboszlói út 3. szám alatti irodájában 1939 április hó 23-án, délután hat órakor tartja évi rendes közgyülését, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghivja az igazgatóság. — Tárgysorozat: 1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1938 évi mérleg és eredményszámláról. 2. Határozat a tisztanyereség hovafordítása, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában. 3. Igazgatósági tagok választása. 4. Felügyelőbizottsági tagok választása. 5. Indítványok. A mérleg- és eredményszámla a részvénytársaság hivatalos helyiségében kifüggesztetett és ott megtekinthető.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist,
megbizhatót, bentkosztost, jó bizonyítvánnyal 15-ére felveszek. Jelentkezzen reggeli vagy esti órákban. Honvédtemető ucca 6. 870

Házmester
felvételtik, állandó keresettel biró, Nagyerdő höz, egyetemhez közel, Bessenyei ucca 6. 1000

Szabótanulót
felveszek, Lajos Zsigmond, Miklós ucca 5. 974

Négyközépiskolát
végzett fiút felvesz tanulónak a Pálf söröző. 980

Kifutófiu
felvételtik fűszerüzletbe Cim: Márton Kálmán ucca 2. 871

Kifutófiút
felveszek, Csáky Imre úriszabósága. Kossuth ucca 6. szám. 953

Alkalmazást nyer nő

Egy
hölgyfodrászkisasszony felvételtik, Fejes és Biró fodrász, Deák Ferenc ucca 26. 984

Jómegjelenésü
ügyes kiszolgálóleányt felveszek. Sántha cukrászda. 976

Varrólányokat
felveszek, Schreiber, Piac ucca 19. 971

Háztartási alkalmazott

Bejárónőt
keresek reggel 7—11-ig és délutáni mosogatáshoz, koszt nélkül, Csapó ucca 44. 2. lépcső. 995

Bejáró
takarítónőt, délelőttre jó könyvvel felveszek, Adler, Széchenyi ucca 11. szám. 993

Rendes
jóravaló bejárónőt, — egész napra, azonnal ra felveszek, Vörösmarty ucca 5. 992

Bejárónőt
felveszek, Arany János ucca 48. Román. 991

Jó családból
való fiatal bejárólányt, trafikba felveszek, ki a háztartásban is segédkezik, Bocskai-téri trafik. 990

Megbizható
jó bizonyitvánnyal rendelkező bejáróleány felvételtik, Külsővásár-tér 1. szám. 988

Tisztességes,
egyszerü bejáró, vagy állandó mindenes, azonnalra, vagy elsejére felvételtik. Jelentkezhet: Miklós ucca 39. első lakás, reggel 9—12 óráig. 989

Ügyes
bejáró azonnal felvételtik. Kálvin-tér 13. II 3—4. 967

Megbizható
mindenes főzőnő, jó bizonyítvánnyal, öregpár hoz felvételtik. Vass zsáküzlet, Piac ucca 6. 987

Bejárónő
idősebb, felvételtik, 3—4 órai elfoglaltságra. Jelentkezés kizárólag reggel 7—8 óra között. Piac ucca 39. emelet. 977

Ügyes,
rendszerető bejárólány egész napra felvételtik, Széchenyi ucca 5. szám Zombor. 1239

Egy idősebb
asszonyt, vagy leányt, gyermek mellé keresek. Jelentkezés délután 3 órától. Nyil ucca 39. 965

Ajánlat

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asztali tűzhelyek legolcsóbban, Csapó ucca 87. sz. tűzhelyüzem. Használtat becserélek. 424 5. 15.

Ingyen
elhordható jó fekete föld és törmelék feltöltésre alkalmas. — Tanitó u. 18. számu ház udvaráról 547 vv

Női kabátot Vágótól.
Férfi raglánt Vágótól,
Csapó ucca 10. szám.

Finom olasz muskotály
füge
1 kilo **90** fillér
a Jólligyümölcscsarnokban
Piac u. 7.
Arany Bika mellett
és a Hungária palota.

Némethy-cipő
tartós, elegáns, javítások szakszerűen, olcsón készülnek, Simonffy u. 1. C. 964 4. 28

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss cianozó vállalat, Kigyó ucca 5. szám. 1476 5. 31

Harisnyaszemfelszedést
villanygéppel, kézzel kötött árúkat összeállít Kálmánné, Hangya-pa-Hlota. 894 4. 23

Cianoztasson
bizalomal a „Csala" cianozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. sz., telefon: 14—27. sz. 1038. 5. 29

Illatszertáramat
Csapó ucca 58. alatt, (régi illatszertár helyiségben megnyitottam. Ádám Antal. 758 4. 21.

Fehérneműt
varrást, javítást szépen és olcsón készítek, Kút ucca 62. 359 4. 16

Mosást,
darabszámra, katonatiszteknek, hónapszámra lakásomra olcsón elvállalok, Kút ucca 62. 360 4. 16

Mindenféle
bontási anyagok eladók a Vénkerti kefegyár telepén, Böszörményi út 3. szám. 828

Zománcozott
tűzhelyek olcsón kaphatók. Hatvan ucca 70. Telefon: 12-48. szám. Ócska tűzhelyét beszerélem. 843 7. 15.

Függefa,
szép gyökeres példányok darabonként 30, 40, 50 fillérért már kapható, Hatvan ucca 24., házfelügyelőnél. 119

Varrógép,
kerékpár, vétel, csere eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Javítások jótállással Eisenberger, Csapó ucca 101 875 5. 13.

Legújabb
világszabadalom a villanynélküli porszívókefe, szőnyegekből, vastagabb szövetekből dörzsölés útján szedi ki a port. Megtekinthető: Sarkadi Dezsőnél, Széchenyi ucca 1. 939

Szücs
cianozási vállalat, Varga ucca 10. 983. 5. 15.

Egyenruhákat,
mérsékelt árban készít Tegdes, Püspöki palota, Ezüst éremmel kitüntetve. 956

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 800vv

Élelmiszer ital

Tejet,
naponta megvételre keresek, víléz Nagy Péterfia ucca 61. 960

Ecetes uborka
és hordóskáposzta nagyban és kicsiben kapható, Zsurzsa, Árpád-tér 39. sz. 924

Hangszer

Zongora,
Erbál, rövid, koncert, fodrászszék, transparens, firmatábla, eladó. Erzsébet u. 83. 996

Zongorák,
márkások, Franzwirth hatszáz pengőért. Harmónium olcsón eladó. Tonté, Piac ucca 44. 981

Bútor

Sodrony Schadek
márkánál

Autó, motor, kerékpár

Uj gépjármű
(autó, motor tgk.) vezetőigazolványokhoz előírásos fényképeket azonnal készít Berzéki, Piac ucca 38. 851

500 köbcentis,
két karburátoros B U W motorkerékpár eladó, Kovács Miklós, II. Szoboszló. 927

Egy
alighasznált SHB Sachs-motor eladó. — Nyil ucca 37. 978

Eladó
350 köbcentis, szőlő motorkerékpár alkalmi áron, Szoboszlói út 20. 887

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Simonffy ucca 2.
számú bérházban két rendbeli üzlethelyiség május elsejétől kiadó. A Szent Anna ucca 10-12. számú bérházban egy rendbeli üzlethelyiség május 1-ére kiadó. Értekezni lehet: városháza, I. em. 37. számú helyiségben a hivatalos órák alatt. 644

Műhely
kiadó, kitünő helyen, Piac ucca 75. alatt. 946

Üzlethelyiség,
berendezéssel, lakással, május elsejére kiadó, háztulajdonos Attila-tér 2. szám. 997

Kiadó lakás egyszobás

Parkettás szoba
emeleti balkonos, nagyon szép, olcsón kiadó Hunyadi ucca 17/19. II. emelet. 929

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Kiadó
uccai szoba, konyha, május 1-ére, mellékhelyiségekkel, Vámospéresi út 14. alatt, a gyógyszertár mellett. 955

Kiadó lakás kétszobás

Rakovszky u. 42.
számú városi bérházban egy rendbeli kétszobás lakás kiadó. Értekezni lehet városháza, I. em. 37. számú helyiségben, a hivatalos órák alatt. 644

Kétszobás
lakás, mellékhelyiségekkel kiadó. Érdeklődni lehet: Vígkedvű Mihály ucca 26. szám alatt. 937

Két szoba,
műhelynek, vagy lakásnak kiadó. Ugyanott nagy pince. Piac ucca 83. szám. 985

Kettőszobás
uccai lakás, május hó elsejére kiadó István út 24. szám. 963

Kiadó lakás háromszobás

Két- és három-
szobás, parkettes fürdő szobás, gáz- és villanynyal ellátott önálló villalakás, Poroszlay út 26. alatt május elsejére kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt-nál, — Fürdő ucca 2. 1929 vv.

A Szent Anna u.
10—12. sz. városi bérházban egy rendbeli háromszobás lakás május 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. emelet 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 644

A Simonffy u.
2. sz. bérházban egy rendbeli háromszobás lakás május 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 644

Háromszobás,
udvari kellemes lakás kiadó májusra. József főherceg 7. 881

Kiadó lakás nagyobb

Iparkamara,
székházában Werbőczy uccán, május elsejére kiadó egy 5 szoba, hallos és egy 3 szoba hallos lakás, melegvízszolgáltatás, központi fütés. Kiadó azonnalra egy üzlethelyiség. 289

Kiadó
négyszobás lakás
A Szent Anna ucca 29. számú házban egy rendbeli négyszobás lakás, külön kerttel, május elsejétől kiadó. Értekezni lehet: városháza, I. em. 37. számú helyiségben a hivatalos órák alatt. 644

Péterfia 61.
szám alatt négy- és két szobás lakás és üzlethelyiség kiadó. Értekezni: 24-52. 926 4. 26

Ház,
hat szobával, udvar használattal, május hó elsejére kiadó. Értekezni: Hatvan ucca 32. sz. 975

Ölszobás,
földszinti uccai lakás, május elsejére kiadó. Kossuth ucca 22 972

Négyszobás
uccai komfortos lakás, olcsón kiadó. Hunyadi ucca 17. 968

Butorozott szoba

Uccai
bútorozott szoba és egy udvari szoba, konyha s mellékhelyiségeivel kiadó. Ugyanott farkaskutya eladó. Kar ucca 26. szám. 969

Uccai
csinosan bútorozott szoba (fürdőszoba használattal) kiadó. József kir. herceg ucca 36. 999

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba, azonnal kiadó. Kálvin-tér 5. 982

Bútorozott
szoba, különbejárattal, azonnalra is kiadó, — Burgondia u. 9. 974

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó Miklós ucca 4. I. 905

Mosott rongyot
vesz
lapunk nyomdája

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS
KAVÉT!
KIRÁLY UZLETÉBEN
A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Különbejáratú
bútorozott szoba, 1—2 személynek olcsón kiadó, azonnalra is. — Arany János ucca 29., keresztépület. 500 vv.

Vegyes

Fehér
és rózsaszín leánderek eladók, István út 41 C. 844

Ingóság eladás

Állóóra,
nagy perzsaszőnyeg, s könyvszekrény, szövetgarnitúra, szekrények, függönyök csillárok stb eladók. Péterfia 31. 848

Ebédlő,
modern, kombinált, s zongora, bicikli, üst stb eladó. Pereces ucca 22. 832

Eladó
cserépkályha, Müller, Széchenyi ucca 47. 886

Nagy fúrógép,
satuk, ülök, tűzszerszámok eladók. József főherceg ucca 7. 881

Bélyeggyüjtemény
magyar és európai, olcsó eladó. Hunyadi u. 17. szám. II. em. 928

Épületbontásból
használt anyagok eladók. Szent Anna u. 30 986

Esslingeni
redőny, négy ablakra, teljes felszereléssel eladó. Kossuth ucca 40. 979

Egy
plüss divány és ócskatégla eladó, Csapó ucca 13., az udvarban balra. 961

Eladók
férfiruhák, kerti bútor, fényképezőgép Péterfia 30., kapualatt balra. 957

Gazdasági termények

Függefa,
szép gyökeres példányok, darabonként 30, 40, 50 fillérért már kapható. Hatvan ucca 24.

Szőlővesszők
sajáttelepemről 2 éves, gyökeres, csemege és borfajták, olcsón, Simonffy ucca 59. 964

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácból, hazaszállítva kapható Vágó tűzifakereskedésében, a Margit-fürdőnél. Telefon: 10-24. 1677 4. 20

Legújabb
typusú 350 ccm-es 1800 kilométert futott Puchmotorkerékpár, alkalmi áron eladó Szoboszlay, Széchenyi ucca 24. 572

Tengeri góré,
nyolc méteres, majdnem új eladó, Keletisor 1. B. 556

Eladó házhely

Villatelkek
egy 404, s egy 327 négyszögöles, a Lajos-király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv

Termő
gyümölcsössel 300 négyszögöles villatelkek eladók, Sesztina ucca 4 kisállomás mellett. 598 4. 18.

Eladó ház

Modern ház.
két négyszobás, egy háromszobás lakással, s parkirozott szép nagy udvarral eladó. Barna ucca 15. 998

Villa.
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7 szám alatt. 107 vv

Kertkedvelőknek,
egyetemi tanároknak
alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, villamos megállóhoz az István-malom hátamögött, az Andrássy út 28. szám alatti csodaszép szőlő és kb. 5—600 drb termőfából álló nemes gyümölcsös, kétszobás lakással, melléképülettel, jóvizű kúttal, óriási nagy homokbányával, nagyon olcsó árért, egészben, vagy részben, azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben (Margitfürdő mellett). 973 5. 15.

Eladó föld

Bihar
megyében levő 78 hold földemet elcserélném bérházzal. Cim a kiadóban. 849

Eladó állatok

Fajtiszta,
nagytestü bronzpulykatenyésztojás darabja 50 fillér, Saádné, Aradványpuszta. Szabolcs. Átvehető Debrecenben. 1218 5. 12.

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
BESZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős
ID. SZIGETHY GYULA
igazgató.